

T

M

I

S

Anul IX, aprilie 1974

Nr. 4 (114), 16 pagini, 1,50 lei

Revistă a Comitetului județean de cultură și educație socialistă Constanța, editată de ziarul „Dobrogea nouă”

ÎNȚIUL PREȘEDINTE AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

Am trăit, contemporaneitate socialistă, ora adâncă a istoriei.

Am trăit ora astrală, a memorabilei investiții, ora de istorie, ora care va da noul timpului în tomuri de adevăr și de emoție umană.

Am trăit un anotimp cu împliniri fără seamăn, o primăvară fără egal prin puterea de germinare, din totdeauna, a pământului nostru străbun. Am trăit și trăim un anotimp unic a cărui rezonanță istorică, pentru destinul generațiilor care înalță edificiul societății socialiste multilaterale dezvoltate, stăruie în sufletul și mințile noastre, așa cum stăruie acum, când vor fi înflorit merii și vișinii, parfumul unei livezi fără margini, care este România celor douăzeci de milioane de grădinari și constructori.

Am trăit și trăim încă ora solemnă, vibrantă pentru un întreg popor, când marea sferă al țării, toți cei 449 de aleși ai națiunii au proclamat în unanimitate — la 28 martie 1974 — investiția de șef al statului, înțelului președinte al României, celui mai vigoșos destin istoric, strălucit continuator al marilor bărbați ai României, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Pentru noi toți, laolaltă, chipul conducătorului iubit, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, va rămâne în conștiința națiunii peste ani și timpuri, ca cel mai destoinic muncitor al țării, comunistul de înaltă principialitate marxistă, luptătorul dirz, de o energie clocotitoare, model de exigență, fermitate și chibzuință matură, exemplu de pasiune și dăruire totală, militantul crescut și educat la școala aspră a luptei revoluționare.

Am trăit noi — jurind cu cel ce jura pentru țară —, vor trăi și generațiile care vor veni după noi, jurind cu vocea primului bărbat, ca odinioară întemeietorii de țară și de neam, fie ei Mușatini sau Basarabi, fie ei pașoptiștii bălcești sau luptătorii comuniști de mai târziu. Și jurind cu cel ce jură pentru țară, efortul nostru, al întregului popor, se intensifică pentru înfăptuirea obiectivului național, încheierea cincinalului înainte de termen. E, în acest jurământ, răspunsul nostru prezent pe toate magistralele industriei, pe toate întinderile marelui laborator agricol, în toate sălile și amfiteatrele în care grădănim știința și cultura românească, dovedind prin aceasta că știm să îndeplinim exemplar angajamentele asumate în cinstea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei și a Congresului al XI-lea, cu același patriotism înflăcărat, strâns uniți în jurul partidului, al secretarului general, președintele Republicii Socialiste România.

Când țara a pus pe umerii celui mai destoinic și înțelept fiu al său, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sarcina nobilă și de maximă răspundere, de a fi înțelul președinte al României, am stat toți, laolaltă, ca o inimă, un gând, că vom avea peste ani un simbol al cinstei și omeniei, al demnității și al onoarei, o certitudine că idealurile noastre de libertate, independență națională și dreptate socială, că victoriile obținute în făuri-

SIMION TAVITIAN

(Continuare în pag. 2)

JANA POENARU DUȘA

Compoziție-tapiserie

se numesc constructori ai celui mai mare vapor românesc

Nave de mare tonaj. Adevărate insule plutitoare, cochilii puternice de oțel al căror miez se compune din produsele tuturor industriilor cunoscute până acum de oameni. De la siderurgia capabilă să ofere hectarele de fișii de oțel la mecanica de precizie a complicatelor instalații de propulsie, până la petrochimia care furnizează combustibili, de la electronica în stare să echipeze aparatele de bord la industria lemnului sau cea textilă prezentă pe punți și în cabinele marinarilor, de la industria maselor plastice sau a coloranților existenți în toate compartimentele navei la cea farmaceutică și alimentară care oferă stocul intangibil de medicamente și alimente al bărcilor de salvare — aceștia sînt părinții legiților ai mastodontilor oceanici.

Nave uriașe, în stare să străbată mari depărtări fără să acosteze pentru aprovizionare, capabile să transporte într-o singură cursă, cu cheltuieli minime, tot atât cât ar fi nevoie de o întreagă flotă!

Aceștea sînt navele de mare tonaj, produs de robustă sinteză al unei economii. Iar România, care a acumulat în ultimul deceniu o bună experiență în producția diferitelor tipuri

de nave la Galați, Brăila, Oltenița, Turnu Severin și Constanța, în actualul plan cincinal a ajuns în stadiul de a construi asemenea cetăți plutitoare de oțel și are nevoie să le construiască pentru a face față solicitărilor de ordin comercial ivite din înțelepciune și apreciația politică a Partidului Comunist Român de schimburi reciproc avantajoase cu toate popoarele lumii.

REPORTAJ

de GEORGE MIHĂESCU

Nave de mare tonaj, simbol al competiției, măsură a necesității și rod al unor fapte în stare să ajungă din urmă, cu viteză năprasnică, până și cele mai îndrăznețe visuri. Pentru că iată, cu mai puțin de un an de zile în urmă, flăcările acetilenei decupau în oțel primele contururi ale navei, și după mai puțin de cinci luni, în memorabila dată de 8 octombrie, primele blocsecții, primele compartimente ale primului mineralier de 55.000 tone erau ridicate de brațul puternic

al unei macarale gigant la o simplă comandă dată prin stația de radio și asczate în doc pentru ansamblare. Bucată cu bucată, exact ca într-un obisnuit joc copilăresc de cuburi, primul mineralier crește cu fiecare zi și cu fiecare noapte. Ca un nufăr unș care-și numără zilele și nopțile cu încă o petală răsărită, corola de oțel se deschide și se împlinește mereu până în ziua în care se va contura deplin și bazinul docului va fi inundat, iar el va rămâne deasupra apei.

Apoi se vor deschide porțile docului ca un arc de triumf, pentru ca primul mineralier să primească îmbrățișarea mărilor și oceanelor. El va urma, la distanță de numai câteva luni, al doilea, și așa mai departe.

★
Era nevoie mai întâi de o seră e-normă în care să poată să incoltească și să crească în condițiile tehnice celei mai avansate un astfel de nufăr de oțel. Și astfel arată acum cele două hale gemene, măsurând împreună o suprafață de patru hectare și jumătate, până la înălțimea de 20 de metri. Lăcătușul Nelu Apostol e

(Continuare în pag. 2)

İNDEMN LA İNȚECERE

În forumul vrierilor națiunii noastre socialiste, la scurtă vreme de la investirea sa în cea mai înaltă funcție de stat, înțelul președinte al Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a acordat distincții de prețuire a muncii, a efortului creator, împreună cu toți cetățenii patriei, comunistii, oamenii muncii dintre Dunăre și Marea Neagră, au urmărit cu vie și caldă însuflețire cuvintele de apreciere, indicațiile, îndemnul său. Cîntea de a fi pe primul loc în întrecerea dintre județele țării, în industrie și agricultură, pe anul 1973, a revenit organizației noastre județene de partid. Distincțiile obținute de județul Constanța, „Ordinul Muncii” clasa I pentru rezultatele din industrie, investiții-construcții, transporturi și circulația mărfurilor — și Ordinul „Meritul Agricol” clasa I pentru rezultatele deosebite în agricultură în anul trecut, au stîrnit o firească și unanimă satisfacție. Nu întâmplător, alături de județul Constanța, a obținut primul loc pentru rezultate deosebite în agricultură și „Ordinul muncii” clasa I organizația de partid a județului Tulcea, fiind conștințit astfel progresul realizat pe drumul belșugului de primele județe cooperativizate din țară. Prilejuri de bucurie, înalte dovezi de afirmare a abnegației în muncă, distincțiile conferite onorează și obligă, totodată, la mai mult și mai bine, la realizarea exemplară a angajamentelor asumate pentru anul în curs, pentru înfăptuirea actualului cincinal mai devreme și la cote maxime. Multumind din inimă președintelui Nicolae Ceaușescu pentru cinstea acordată, oamenii muncii din județul Constanța, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, se angajează cu sporit avînt în îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, în obținerea de producții record, fiind hotărîți să îndeplinească cu noi succese: cea de a XXX-a aniversare a eliberării patriei și Congresul partidului. Cuvintele de îndemn ale conducătorului iubit rămîn adînc gravate în cugetele noastre: „Trebuie să acționăm cu fermitate pentru a asigura alit îndeplinirea planului pe acest an, cît și pregătirea tuturor condițiilor necesare bunei desfășurări a activității economice pe anul 1975. Primii secretari ai comitetelor județene care se duc acasă cu două sau trei decorații au motiv, într-adevăr, să fie mîndri și să promită că și în acest an vor face totul pentru a obține locul întâi. Eu nu pot decît să le doresc succes în această întrecere care, ca orice întrecere, este deschisă tuturor. Cred că și ceilalți prim-secretari, ceilalți conducători de întreprinderi se vor lua la întrecere cu tovarășul Vilcu. (Aplauze). În felul acesta vom putea trage cu toții foloase și, în primul rînd, poporul nostru, clasa muncitoare”.

O întrecere deschisă tuturor, un cadru larg, fertil, al inițiativei, hărniciei și emulației creatoare, iată perspectiva desărită luminos de cel mai brav fiu al poporului nostru, președintele României, Nicolae Ceaușescu. Totul pentru binele patriei, pentru înălțarea ei pe culmi de progres și prosperitate. În această întrecere, desigur, județului Constanța îi revine marea răspundere de a se silui mereu în frunte, de a răspunde unor maxime exigențe. Planul producției globale industriale pe primul trimestru al acestui an a fost realizat înainte de termen, obținându-se un spor de 65 milioane lei la producția globală și 90 milioane lei la producția marfă. De asemenea, planul la export a fost depășit cu peste 12 milioane lei valută. Sînt primii pași în acest an hotărîtor în care toți lucrătorii din industrie, construcții, transporturi și comerț, în frunte cu comunistii, sînt animați de

T.

(Continuare în pag. 14)

OMAGIU

GRIGORE SĂLCEANU

alesul națiunii

Tara, națiunea-nireagă, marea, codrii, Caraimanul,
Dunărea curgind de veacuri peste românescul șes,
Oltul, Mureșul, Siretul, ce ne-au cunoscut aleanul,
Intr-un glas, în fruntea țării. Sol al nostru Te-au ales !
Dirzi moșnegi, cu ochi de vultur și cu suflet de lumină,
Amintindu-și chinul vieții, lanțul ce i-a frânt ades,
Ochii ridicând spre fruntea-ți și privirea cristalină,
Din adine de mii de veacuri, într-un suflet, Te-au ales !
Milioane, muncitorii cu privirile curate,
Fiii celor ce din muncă, ieri, doar lacrimi au cules,
Prevăzând în Tine cinstea și dorința de Dreptate,
Sus, pe culmea cea mai naltă, Strajă Țării, Te-au ales !
Pluvii mari de lucrătoare, ale Dacilor urmașe,
Admirând în Tine-avântul, jertfa unei vieți întregi,
Făurirea fericirii prin eforturi uriașe,
Prin voința Ta masivă ca o stâncă din Bucegi.
Însoritele speranțe îndreptându-le spre Tine,
Ram din cătării de țară, peste țară-ne trimis,
Spre a cîrmui cu cînstă ale neamului destine,
Intr-un imn de nesfîrșită bucurie Te-au ales !
Steagul sfînt al României, care filii pe creste
De furnale și se-nalță pe al năvilor catarg,
Pieptul Tău îl înfășoară cu a Neamului poveste,
Piept de care orice stavilă ca un val de dig se sparg.
Jurămîntul Tău pătrunde în cîmpie și în mină,
Inimile ne aprinde ca jăratecul din spuza
Ce acoperă văpaia de la Sarmisegetuza ;
Decebalus per Scorilo ne trimite o lumină
Din străfunduri de milenii ; seapăr' zălele de fier,
S-aud zvonurile luptei, s-aud glasuri de durere :
„Dacă voi vedeți acuma soarele arzînd pe cer,
E că singele în valuri ni se scurse din artere,
Apărîndu-ne pămîntul și al Dacilor popor !”
Jurămîntul Tău străbate în mulțimi ca un fior,
Prelucindu-se-n îmbolduri către jertfă, către muncă,
Egoismul fiecare în uitare și-l aruncă
Și se jură ca să ducă România mai departe,
Să eladească viitoru-i, și cu ziduri de granit,
Să-i păstreze-năreg hotarul și poporul fără moarte,
Ridicîndu-se puternic, ca un falnic MONOLIT !

MIHAI PĂCURARU

primăvara de aur

Patria aceasta își cunoaște bărbații peste umerii timpului.
Pentru noi, în Patria aceasta, a fost primăvară
în singe, primăvară în trupuri, primăvara noastră
în primăvara Patriei cu întinsele plaiuri de flori.
Patria aceasta își numără marii bărbați prin oglinzile
de rouă ale timpului. Rouă.
Nu întotdeauna roua s-a numit rouă.
Ea a fost roșie — roșul singelui respirat
de pămînt. Pămîntul nostru a sîngerat
la izvor. Țara și-a născut fiii.
Nu întotdeauna roua s-a numit rouă.
Ea a fost albastră — albastrul gîndurilor
ce nu atingeau aripi de vultur, nici frunte
de munți. Pămîntul a înflorit atunci,
a reinflorit pămîntul cu marți bărbați.
Patria aceasta își numără înțelepții bărbați prin cronici
Patria aceasta a avut un prezent : Decebal.
Un prezent : Ștefan. Un prezent : Mircea.
Un prezent : Mihai Viteazul.
Patria aceasta a avut un prezent, prelung prezent,
cu rădăcini în nopțile timpului.
Patria aceasta are un prezent. Patria aceasta va
avea un prezent.
Patria noastră, nume dulce și sfînt, are
un prezent : Ceaușescu,
un singur prezent de aur.
Avem un popor cu un prezent : Ceaușescu,
în cea mai dulce, în cea mai sigură izbîndă :
Ceaușescu !
Patria aceasta își cunoaște bărbații peste umerii
timpului. Pentru noi, în Patria aceasta, a fost
primăvară în singe, va rămîne primăvară
în trupuri și cuget. Primăvara noastră de aur,
în primăvara Patriei cu întinsele
plaiuri de flori, cu izbînda
prezentului nostru de aur : Ceaușescu.

ARTHUR PORUMBOIU

conducătorul luminii

E asemeni pămîntului, un riu de clorofilă
curgînd continuu ; de aceea bucuria noastră-
întotdeauna primăvară fără umbre
E asemeni pămîntului : vas pur
ascultînd tainicele voci ale seminței ;
(în nopțile aspre e stea polară după care navigăm)
E asemeni gîndului : drept
și tăios ca o sabie albă
cînd inerția — caracatiță — și-nfînde
ghearele asupra Luminii
E însuși pămîntul, contopit
cu vocile marilor voievozi.
Nu veghează somnul
ci lupta.
Îl numim simplu : Conducătorul Luminii.

AUREL DUMITRESCU

omului — om

Văpaie mare, inima ta bate
Prin rîmuriș de oameni, vîagă foarte
Le scurgi în brațe, gînd — carat în carle,
Ca viața însăși de prezent în toate.

Prezent între rodurile prisăcii,
Cînd iureș dă prin pomi april în floare,
Omului-om, pină-n străfund vîltoare,
Voievodal mingii cu gestul păcii.

Prezent la magma fiartă în furnale,
Tu conștiințe torni în noi tipare,
Fluidul seurs pe albie de soare
Înalță noaptea-n jerbe de petale.

Prezent în freacățul din colectivă
Spre vad de aur îi călăuzești
Și-i prețuiești în haruri holdele domnești,
Învățăturii tale deopotrivă.

Prezent și-n oastea roșiilor cravate
Cu soare pe coline urci seva-n muguri ;
Pe meridiane duci cuvînt de ruguri,
Să nască din cenușă, libertate.

Cum să mai pilpii beznei, fleuriei,
Cînd limpezi zori mi-aprînzi în ochi, ofrandă ?
Pe propriile-mi picioare, la comandă,
Țin pe orice vreme cîrma ta, aiei.

Învățătorule și drag părinte,
Spre tine vin tovarășii mei, spuză,
Tălăzuiu cu numele-ți pe buză,
Cu larg desfășurat elan, naînte.

Căci azi, sub ochii tăi ocrotitori,
De spargem crusta zărilor albastre,
Tu te-ai îndatorat descătușării noastre
Și pentru toate-ți simțim noi datorii.

CARMEN TUDORA

marele urmaș

El este cel visat,
pregătit îndelung,
de milenii,
pentru confruntarea cea mare,
el este însăși lumina.

Poartă în ochi palama noastră de zbor,
toată istoria gravă
a creșterii
— grăuntele tainic și fructul
roșu și viu și etern.

Pe el
l-am așteptat cu piine și sare
la poarta dragostei noastre
și l-am privit
ca pe cea mai frumoasă intruchipare
a dorului.

Pe el îl urmăim, fiindcă urmîndu-l
trupul nostru rodește urmași,
inima noastră rodește timp,
sufletul nostru iubire,
minile noastre
zidire.
Pe el îl urmăim fiindcă el
este lumina.

FLORIN PIETREANU

zi istorică

Sub cerul țării cuprinse
perpetuu de febra prîmenirilor,
durăm în fața timpului izbînzile noastre
și nu uităm să urcăm în lumină
dorurile și neliniștile străbune.
Uneori, în miezul nopților albe,
ne cutreieră sufletul un vis al Bălcescului
— semn că și ziua-implinirii lui o să vină.

Simbolice, ea a venit primăvara,
cînd visează semințele,
cînd se rotunjesc mugurii,

cînd iscodim mai lucid viitorul :
„Partidul ! Ceaușescu ! Poporul !”
a strigat Țara, cînd cel dintîi fiu
dintre cei mai buni fii
jura,
în fața istoriei de inima Lui încălzită,
în fața celor ce sînt,
în fața celor ce nu s-au născut încă,
jura
pentru certitudinile toate.

Și ziua aceasta intra
unică, înaltă, rotundă-n istorie...

„Jur să slujesc cu credință patria, să acționez
cu fermitate pentru apărarea independenței, suve-
ranității și integrității țării, pentru bunăstarea și
fericirea întregului popor, pentru edificarea socia-
lismului și comunismului în Republica Socialistă
România !

Jur să respect și să apăr Constituția și legile
țării, să fac totul pentru aplicarea consecventă a
principiilor democrației socialiste, pentru afirma-
rea în viața societății a normelor eticii și echității
socialiste !

Jur să promovez neabătut politica externă de
prietenie și alianță cu toate țările socialiste, de
colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire
de orînduire socială, pe baza deplinei egalități în
drepturi, de solidaritate cu forțele revoluționare,
progresiste de pretutindeni, de pace și prietenie
între popoare !

Jur că îmi voi face întotdeauna datoria cu
cînstă și devotament pentru strălucirea și măreția
națiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste
România !”

OCTAVIAN GEORGESCU

jurămîntul către patrie

La dulcele izvod de tril pe plai
Lîngă-a lui Ștefan mîndră ctitorie
L-al mării prag de prove în alai
Unde a pus pecete de domnie
Voievodul din Rovine mării crai
Pe-a Libertății împede Cîmpie
Horă de vreri sub soarele bălai
El a rostit cuvîntul cheazăle.

La flacăra din vetre de străbuni
În freacățul luminii pe ogoare
Prin viituri cu duh de căpșăun
Ce spulberau grădini încă în floare
În pacea dimineților din prun
Pe zîmbet de copil și pe odoare
Printre zidiri de vis și vrednicie
El a rostit cuvîntul omenie.

Cu floarea grîului pe guri de rai
Din prea frumoasa blînda mea Dochie
Cu azima din inimă și grai
Furtat peste mări și țări soile
Cu proaspătul bogatului țării strai
De fabrici și cetăți de rodnicie
Cu-al tînerșii chip cu bucuria
El a rostit în lume România.

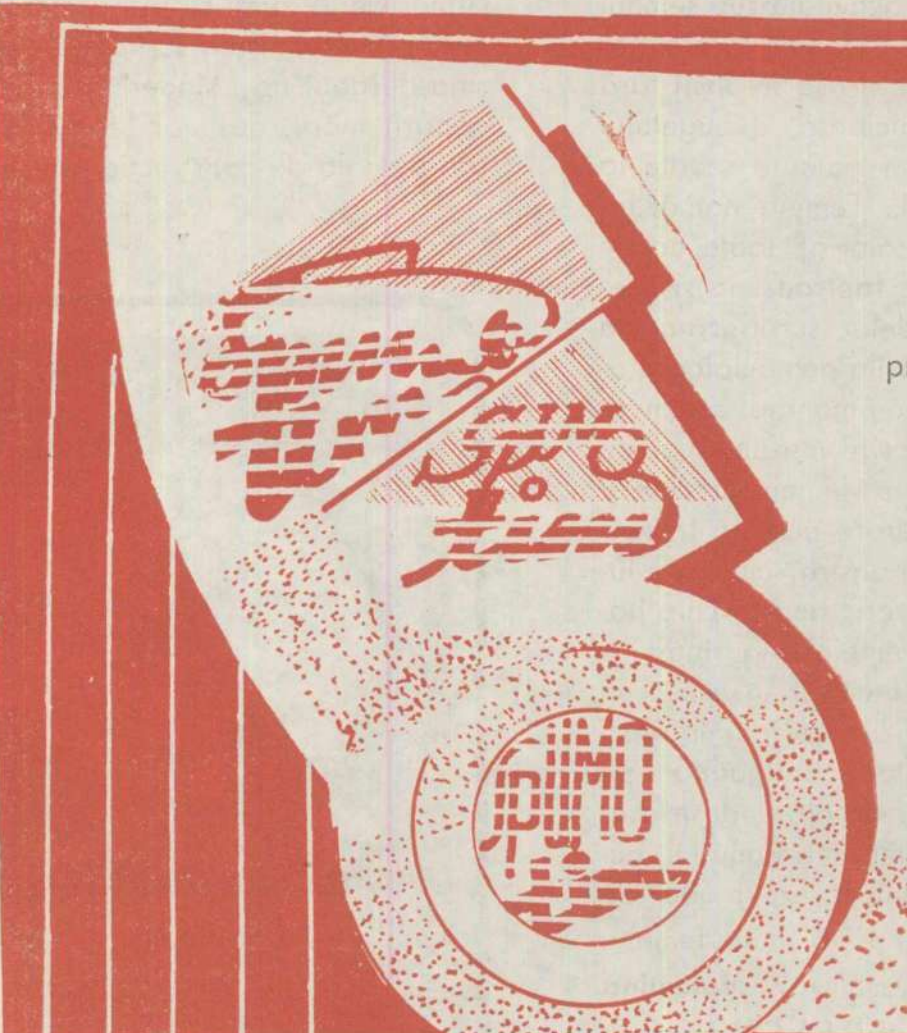
SANDA GHINEA

o veșnică iubire

Să-ți fie jurămîntul cu mina pe pămînt
ca floarea primăverii topind orice zăpadă,
în crezul tău și-al nostru urmașii să ne creadă ;
un tricolor de fapte să dea din jurămînt.

Și nouă să ne fie o veșnică trezie.
O veșnică iubire în dăruiri de brațe ;
cît țara ta de piine și inimă să se-nalțe
și bucuriei noastre să-i spunem ROMÂNIE !

ÎNTREPRINDEREA DE

SPUME POLIURETANICE

produce și livrează pe bază de repartiție și comenzi ferme :

- FULGI POLIURETANICI ;
- FOLII SUBȚIRI ÎN DIFERITE CULORI ;
- SPUME POLIURETANICE ;
- DEȘEURI PENTRU CONFECTIONAREA DE PERNE TIP CAMPING, SALTELE TIP CAMPING ;
- SPĂTARE AUTOTURISME PENTRU DACIA 1300.

TEL ORAȘTE

str. N. Titulescu 20
tel 190

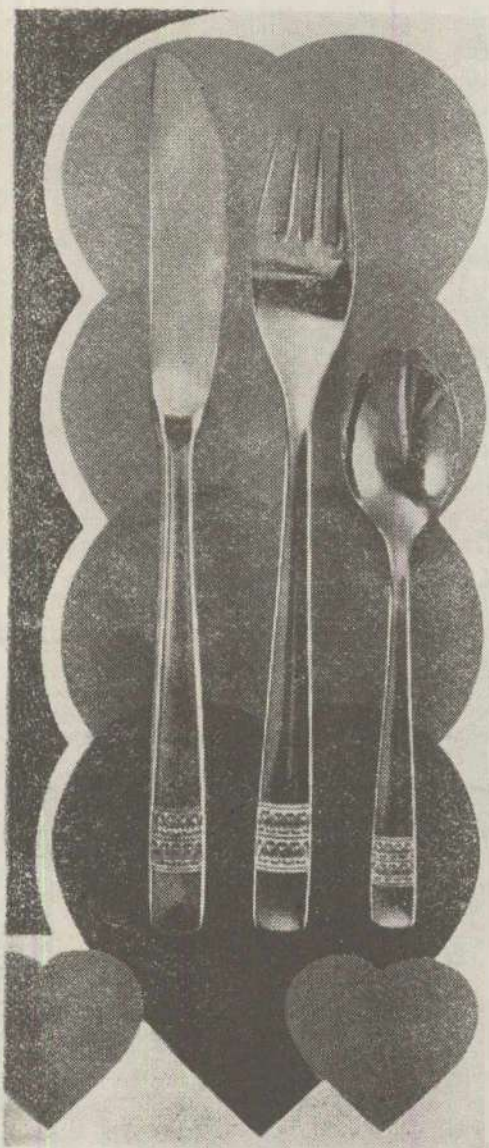
• PRODUCE ȘI LIVREAZĂ
UNITĂȚILOR SOCIALISTE,
PE BAZĂ DE COMENZI FERME,
ÎN ANUL 1974 :

- construcții metalice ;
- reductori de turație ;
- mașini de cepuit pentru finplărie ;
- strunguri tip școală ;
- strunguri pentru lemn ;
- cap vertical pentru freze universale ;

- strunguri hidraulice pentru mașini de rectificat ;
- modele de turnare din lemn ;
- diferite piese din fontă ;
- piese prelucrate pentru mașini unelte prin aschiere ;
- roți dințate cu dinți drepti și înclinați ;
- materiale de construcții din cărămidă, beton armat, bandaje de mină, traverse de mină, spalieri pentru vie.

publicitate — publicitate — publicitate — publicitate — publicitate

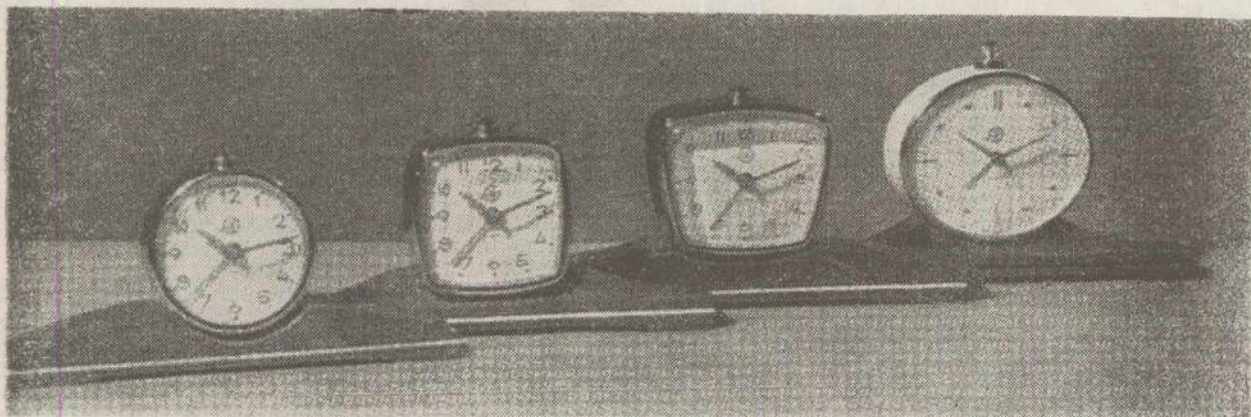
... O gamă variată de produse de bună calitate; linie elegantă, modernă, corespunzând unui design riguros gândit, echilibrat, adecvat cerințelor unor foarte largi categorii de populație; rezistentă la uzura impusă de timp, capacitatea de a corespunde integral cerințelor consumatorului, utilitate, indispensabilitate... Iată tot atâtea posibile sinonime pentru articolele pe care le fabrică întreprinderile din cadrul **Centralei industriei articolelor casnice și utilajelor tehnologice**. Este vorba de unități a căror faimă s-a consolidat de-a lungul anilor, azi fiind definitiv intrată în conștiința publicului celui mai larg: „Metaloglobus” — București; „Emailul roșu” — Mediaș, „23 August” — Satu Mare, „Arădeanca” — Arad, „Inox” — București etc. De la mașinile de gătit și încălzit pînă la ceasurile produse într-o largă gamă de formate și culori, de la vasele de gătit sub presiune și tacimurile inoxidabile, extrem de funcționale, și pînă la păpușile care-i încin-

tă nu numai pe copii ci și pe vîrstnici, produsele C.I.A.C.U.T. atestă hărnicia, seriozitatea și priceperea — pe scurt, respectul față de cumpărător — pe care le profesează un colectiv deosebit de larg, însumînd oameni de înaltă calificare.

UN AJUTOR NEPREȚUIT DAT GOSPODINELOR

Cine nu știe că timpul femeii, împărțit între ocupațiile profesionale și obligațiile familiale, între serviciu și casă, este dificil de echilibrat?

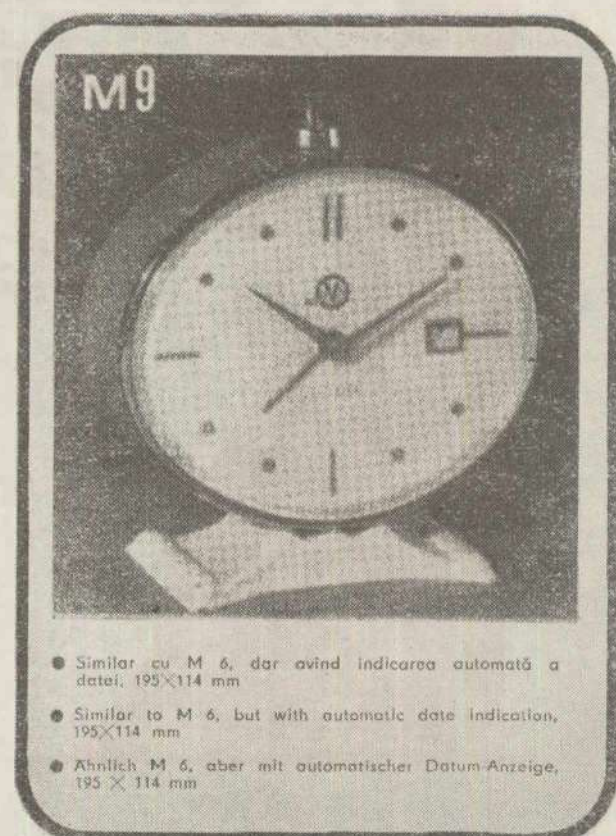
CENTRALA INDUSTRIEI ȘI UTILAJELOR

Aflată într-o permanentă activitate sub semnul celor două ipostaze, femeia trebuie să facă față unor solicitări maxime, în așa fel încît fără o planificare exactă, judicioasă, a bugetului său de timp, practic „n-ar putea-o scoate la capăt”, cum zice poporul... Femeia-mamă, femeia-gospodină, femeia-salariat, toate aceste aspecte particulare țin de fapt de una și aceeași persoană. Nu este deloc surprinzător că o bună parte dintre lucrările de sociologie apărute în ultimii ani pe plan mondial cercetează tocmai implicațiile folosirii într-un chip sau altul a bugetului de timp al femeii, precum și complexul de solicitări cărora aceasta trebuie să le facă față. În țara noastră, măsurile luate în plan social-demografic tind în chip hotărît să vină în ajutorul femeii, asigurîndu-i o serie de înlesniri, în așa fel încît să existe un echilibru înțelept între diviziunile de timp afectate pentru rezolvarea tuturor obligațiilor pe care le are femeia. Fără îndoială, industria ușoară joacă un rol de seamă în ansamblul factorilor care trebuie să amelioreze modul de repartizare a timpului de care dispune femeia. În acest sens, ne-am adresat tov. **Valentina Lazăr, director comercial al C.I.A.C.U.T.** care a răspuns cu amabilitate întrebărilor noastre. „Un studiu sociologic întreprins în 1974 în Capitală — ne-a relatat d-sa — a stabilit că, în medie, femeile sînt ocupate în bucătărie timp de 4,06 ore pe zi. Este, așa cum s-a arătat la plenara C.C. al P.C.R. din iunie '73, de datoria tuturor factorilor interesați să acționeze în vederea creării tuturor condițiilor materiale pentru ușurarea muncii casnice a femeii, așadar și de datoria industriei ușoare.”

— Ce s-a întreprins pe această linie în planul de producție al unităților din Centrală?

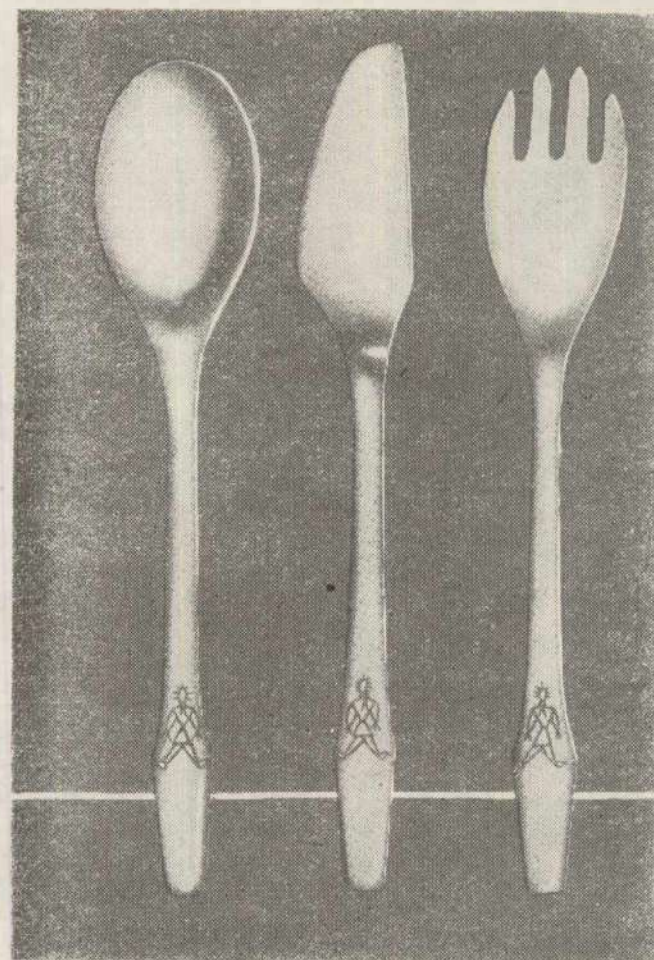
— În primul rînd, s-au luat măsuri de îmbunătățire și diversificare a sortimentelor și de lărgire a gamei articolelor de uz casnic. Astfel, în cadrul grupei aparatelor de gătit a fost realizat un nou tip de mașini de gătit cu termostați și un mic rotisor, a cărui livrare pe piață a început anul trecut, în trim. IV. S-au realizat, de asemenea, un cuptor în consolă reglabilă, adaptabil în funcție de înălțimea gospodinei, mașina de gătit „Minigaz”, emailată, destinată îndeosebi gospodăriilor mici (în două variante, pentru gaz metan sau aragaz, cu cîte 2 ochiuri, fiecare dezvoltînd 1200 Kcal/h,

cuptor de 29 dm³, cu aripi laterale rabatabile care permit mărirea suprafeței), precum și mașina de gătit tip „Modern”, un model nou, cu gabarit mărit, destinat familiilor mai numeroase. Linia de construcție este modernă, ele-

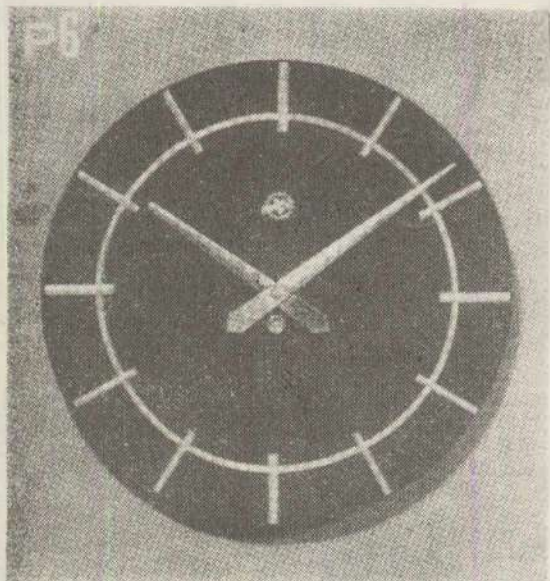

- Similar cu M 6, dar avînd indicarea automată a datei, 195×114 mm
- Similar to M 6, but with automatic date indication, 195×114 mm
- Ähnlich M 6, aber mit automatischer Datum-Anzeige, 195 × 114 mm

gantă; cu ajutorul unui termostați, temperatura poate fi menținută constant între 50—300°C. De asemenea, avem în pregătire o sumă de articole de uz casnic, destinate scurtării timpului

ARTICOLELE CASNICE TEHNOLOGICE

petrecut în bucătărie, ca de pildă oala de fiert sub presiune, de 6 l, care urmează celei de 4 l. În viitor, vom produce mașini de gătit cu gaze, dotate cu siguranță de ardere, plite termostate, precum și vase cu acoperiri antiaderente de tip teflon.

Rep.: — Vă rog să vorbiți despre activitatea de export a Centralei.

Ec. H. Giurculescu, șeful serviciului desfășurare export: Gama de produse pe care unitățile Centralei le livrează pieței internaționale este destul de largă și de diversificată, cuprinzând: mașini de gătit tip aragaz, articole inoxidabile, inclusiv tacîmuri, varii sortimente de jucării și de păpuși, ceasuri deșteptătoare, unelte de grădinărie, flori din mase plastice, vase emailate. În afară de acestea, exportăm și diverse utilaje și accesorii tehnologice pentru industria textilă. În perspectivă, ne preocupăm de diversificarea și mai accentuată a gamei de produse precum și de lărgirea ariei teritoriale.

— Care sînt țările în care exportați în prezent articolele dvs.?

— Anglia, Franța, Elveția, R.F.G., Uniunea Sovietică, Polonia, Bulgaria, Grecia, Italia, Siria, Liban, Canada, Israel...

● Articole în pregătire :

- cuptor cu gaze în consolă ;
- reșou cu 2 ochiuri și cuptor, cu gaze (pentru garsoniere);
- mașină de gătit emailată pentru combustibili solizi funigeni (brichete);
- grătar de fript, din fontă ;
- plită cu gaze, cu patru ochiuri (pentru montat în cadrul bucătăriei modulate)
- uscător electric pentru rufe ;
- noi modele de foarfeci inox ;
- vase emailate, cu bord placat cu inox ;
- seturi de vase din fontă, execuție specială, cu accesorii din bachelită termoizolantă.

● Vase și articole de servit :

- tăvi inox, combinate cu sticlă, compartimentate ;
- fructiere inox, etajate ;
- termos cană pentru casă ;

● Sobe și instalații de încălzit :

- sobă (cazan) pentru încălzirea unui apartament, cu combustibili solizi ;
- sobă cu ardere de durată (în strat subțire), cu combustibili solizi.

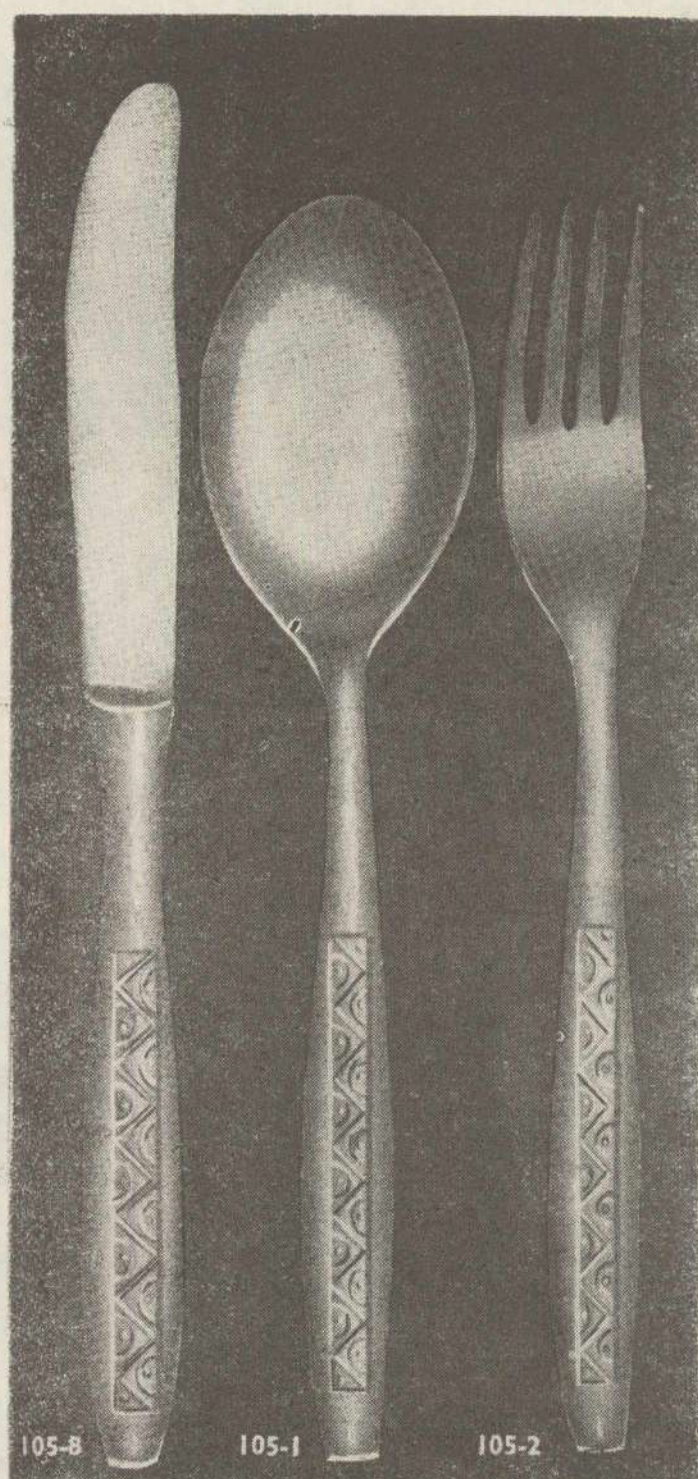
● Jucării mecanice și electrice :

- păpuși ;
- jocuri de construcții ;
- figurine plastisol ;
- trotinete, triciclete, „autoturisme” ;
- truse de grădinărit.

**Ieftine,
utile în orice
gospodărie,
durabile,
moderne,
sînt produsele
întreprinderilor**

**C. I. A. C. U. T.
BUCUREȘTI**

**PRIN UNITĂȚILE SALE,
C. I. A. C. U. T.**

produce și livrează :

● Diferite tipuri de mașini de gătit :

- cu gaze — finisaj superior și cuptor cu termostat ;
- cu 2 ochiuri — gabarit redus, pentru apartamente mici ;
- cu 4 ochiuri — gabarit mărit, pentru familii numeroase.

● Vase și articole de servit :

- din oțel inoxidabil, cu fund placat cu cupru ;
- emailate, cu decor policolor ;
- din fontă emailată, în execuție specială ;
- oală de fiert sub presiune, de 4 l ;
- tăvi-platouri inox.

● Tacîmuri :

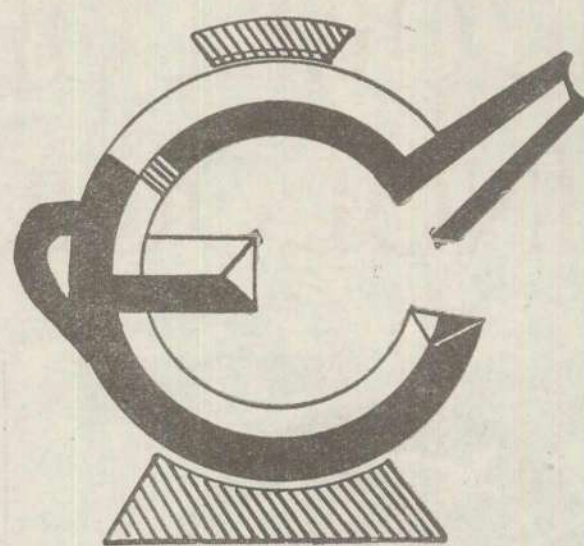
- seturi de tacîmuri inox. — „Gloria”, „Brigitte”, „Favorit” ;
- noi modele de cuțite de bucătărie.

● Articole de gospodărie :

- hotă filtru cu cartuș dezodorizant pentru bucătărie ;
- măsuță pliantă, pe roți ;
- mașini tocat carne, cu prindere prin vacuum pentru mesele acoperite cu mela cart ;
- perie rotativă de măturat ;
- spălător pentru mozaic, perfecționat (cu dispozitiv de stoarcere).

INTREPRINDEREA „EMAILUL ROȘU” — MEDIAȘ

MEDIAȘ
str. Carpați 19

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ

O GAMĂ

LARGĂ DE

CRATIȚE SEMIADÎNCI

DE LA 1 LA 8 LITRI

care înlocuiesc vechile tipuri de oale și cratițe.
Noile vase sînt mai practice și mai ușor de manevrat.

CRATIȚELE SEMIADÎNCI

se fac cu cozi tubulare și se execută în diferite culori și desene.

GARANTATE — ASPECTUOASE — DURABILE

FABRICA DE CIORAPI TIMIȘOARA

str. Mihail Kogălniceanu nr. 11
telefon : 3 24 67

*produce și livrează
pe bază de contracte :*

- ciorapi supraelastici;
- ciorapi p.n.a., pentru toate vîrstele, femei, bărbați și copii, și din bumbac, mercializați, foarte solicitați.

teodor răducan

Arta incintă prin evocare, nu prin înșelăciune, spunea, cu bună dreptate, un peisagist de prestigiu și referință, John Constable. Capacitatea proteică a picturii de a evoca natura, de a crea, în produsul artei, spații de reverie, se afirmă ca un dat al sensibilității și ca o constantă a viziunii pentru peisagistica românească.

În contextul unei asemenea tradiții, abordarea peisajului dobrogean implică o mare răspundere, pentru că tema cheamă, prin analogie, comparația. Iar într-o asemenea comparație, unul dintre termeni numește peisagistii de prestigiu ai artei noastre.

Teodor Răducan pare să-și asume, cu seriozitate, riscul, cu adăugiri tematiche — contemporaneizarea și socializarea peisagisticii intime moderne, și cu scăderi valorice. El se încadrează însă, sentimental și angajat, în noua configurație a Dobrogei, căreia îi evocă într-un ciclu narativ cu varietate cuprindere de motive, întreaga capacitate de fascinație. Iar aceasta include lumina dobrogeană și posibilitatea de a o capta și închide în culoare, dar și cheiurile, plajele, uzina de alumina de la Tulcea, șantierul naval.

Lucrările expuse pe simeza Galeriilor de artă din Constanța aparțin, la rândul lor, unui șantier de creație, realizate cu entuziasmul și constanța stilistică pe care o muncă angajată și pasionată de câteva luni o reclamă. Peisajele expuse sint spontane și calde, urmare a emoției și incitării pe care aceste colțuri de natură le oferă firilor contemplative. Asemenea calități se realizează în dauna preocupărilor de compoziție și construcție. Ele ascultă de impulsul care îl determină pe artist să folosească culorile de ulei în strat subțire și transparent, asemenea acuarelilor și tot asemenea ei, tușa este spontană, fără reveniri.

Tehnica aleasă își datorează reușitele în domeniul ei firesc de cuprindere și astfel acuarelele ne par mai realizate, mai complexe. Complexitatea lor nu este numai tematică, ci se referă deopotrivă la capacitatea de evocare pe care Constable o însoțea cu reușitele artei.

DOINA PĂULEANU

un dialog util

La sfârșitul lunii martie, conducerea Teatrului de dramă și comedie din Constanța a organizat o întâlnire cu dramaturgii constănțeni. Au participat: Tiberiu Vornic, Grigore Sălceanu, Victoria Gavrilescu, Constantin Pastor, Eugen Lumezianu, Vasile Iosif, Hristu Limona, Ion Drăgănescu ș.a. S-a desfășurat, cu acest prilej, un viu și interesant dialog pe tema contribuției dramaturgilor locali la îndeplinirea sarcinilor majore ale teatrului în acest an al jubileului tridecennial al eliberării patriei de sub jugul fascist și al Congresului al XI-lea al partidului. Dramaturgii și-au prezentat proiectele și au solicitat o mai mare atenție din partea conducerii teatrului față de lucrările lor. Ei au subliniat necesitatea înființării, sub patronajul teatrului, a unui cenacul, unde să se dezbătă probleme ale creației dramatice, să se analizeze opere ale creatorilor locali, modalitatea transpunerii scenice a unor din ele etc.

Propunerea a fost însoțită de conducerea teatrului (director Jean Ionescu), și a Comitetului județean de cultură și educație socialistă (președinte profesor Gh. Munteanu) care au recomandat dramaturgilor o mai clară orientare către problemele și aspectele interesante ale actualității bogate în fapte și eroi de un mare dramatism, promovarea în lucrările lor a idealurilor majore pentru împlinirea cărora militează cu consecvență partidul nostru, poporul întreg.

I. B.

La 2 mai 1951, în mica sală „Elpis” și în mijlocul unui entuziasm general, Teatrul de stat din Constanța își deschide porțile cu plesă „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale, rolul lui Farfuride fiind interpretat cu aplomb de către actorul ION FOCȘENEANU — primul director al teatrului constănțean. Firește, în acea perioadă, complexe și dificile erau problemele de rezolvat pentru un director de teatru „provincial”, iar Ion Focșeneanu („Pache” Focșeneanu, cum era cunoscut în lumea teatrului) a depus multă însușeșire spre a le duce la bun sfârșit.

Fire de boem, în sensul bun al cuvintului, de o modestie aparte, și co-

ION FOCȘENEANU

leg admirabil, el a slujit scena românească mai bine de cinci decenii. Născut în București, în anul 1900, Ion Focșeneanu a absolvit Conservatorul de artă dramatică în 1920, la clasa profesorului Nicolae Soreanu, și a fost angajat chiar din acel an de „Compania teatrală Bulandra”. Apoi a jucat o vreme la „Teatrul de Vest” (Oradea) și, în Capitală, la teatrul „Liga Culturală” (a lui Nicolae Iorga), iar după război a fost angajat la Teatrul Național din București, unde, pe lângă activitatea scenică, a desfășurat și o susținută muncă socială.

Ion Focșeneanu a făcut parte din aceea preluată categorie de actori care știu să dea strălucire chiar și unui rol de câteva replici. Deși pensionar de mai mulți ani, el nu s-a despărțit de scenă și a continuat să joace la „Teatrul Mic”, până în preajma morții, survenită la începutul acestui an.

Constănțenii mai vîrstnici își amintesc, desigur, de chipul jovial al actorului Ion Focșeneanu-Pache, primul director al Teatrului de stat din Constanța, căruia îi aducem drept omagiu, aceste rânduri închinete unuia dintre pionierii teatrului de pe litoral.

În Veronice se întoarce, cele mai multe întâmplări au loc în împărăția furnicilor, prilej de elogiare a muncii și a hărniciei. Filmul exprimă însă și nevoia de cîntec, dans și iubire, în lipsa cărora viața ar fi sărăcită și anostă. „Reabilitarea” greierului stigmatizat de fabulă și crearea personajului Mărușica, o furnicuță îndrăgostită de acesta, mi se pare o idee formidabilă, iar cîntecul împărătesei furnicilor („O minune...”) adresat deopotrivă copiilor și adulților, este o caldă chemare la generozitate, chibzuință, bunătate. Să nu ne pripim cînd judecăm comportarea semenilor noștri, pare a spune filmul, să nu ne lăsăm înșelați de aparențe, sub masca voioșiei și glumei nu se ascund numai caractere superficiale. Muzica lui Temistocle Popa va intra, odată cu filmul, în legendele actualei generații de copii. Frumoasă, accesibilă, dinamică sau lirică, partitura muzicală, de mare inspirație, îl alătură pe compozitor, pe merit, grupului de primii-creatori ai filmului (regizorul Elisabeta Bostan și actorii, dintre care s-a detașat Florian Pittis — greierele —, un artist extrem de dotat, care dansează, face pantomimă, are prim-planuri de o mare expresivitate a ochilor, comunicînd fie durerea, fie bucuria; unde este regizorul de film care să-i ofere un rol principal acestui tinăr mare actor?).

☆

Întoarcerea lui Magelan este un film de debut al regizoarei Cristiana Nicolae și al actrițelor Mihaela Marinescu și Cornelia Gheorghiu. Trei debuturi fericite în această stagiune cinema-

ION FRUNZETTI ȘI ION SĂLIȘTEANU despre CLASICUL ION JALEA

A vorbi despre Ion Jalea aici, la Constanța, e ca și cum ai evoca una din irepetabilele clipe ale mării, ale străzilor sărbătorindu-și triumful solar.

A vorbi despre Ion Jalea chiar aici, în intimitatea colecției ce-l poartă numele, e cu atât mai tulburător; e ca și cum ai privi în ochii acestui artist al stărilor de mare și adîncă seninătate meditativă.

Așa încît, organizarea unei „serii” Ion Jalea a avut semnificația unei incursiuni în istoria patetică a gestului creator. Cu atât mai mult cu cît despre sculptorul Ion Jalea au vorbit criticii Ion Frunzetti și pictorul Ion Sălișteanu. Cîteva din considerațiile făcute pe marginea vieții și operei artistului ne-am permis să le transcriem aici, din dorința de a fixa emoția acelor minute. Scurt metrajul „Ion Jalea” prezentat în premieră absolută, cu acest prilej, a încheiat inspirat această seară...

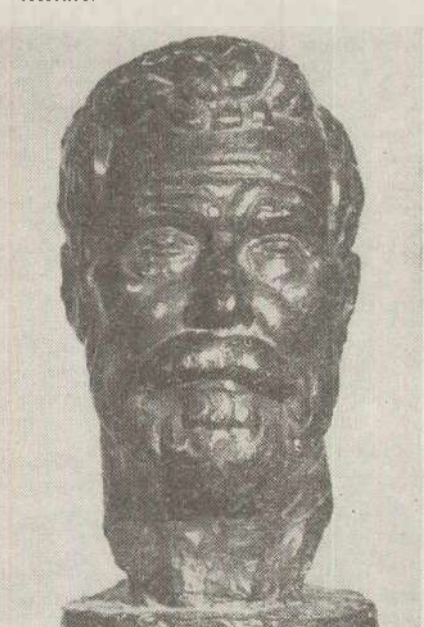
C. CH.

Ion Sălișteanu: Ion Jalea este un artist clasic, clasic într-un anume sens. Vreau să spun că niciodată nu l-am simțit abdicînd de la niște rigori interioare, fiind, aș zice, un prototip al echilibrului lăuntric, ce reprezintă, de altfel, un element generator al artei sale. Opera sa mărturisește dorința de depășire afectivă. Structura sa este proprie personalității consecutive unui principiu. Exuberanța e cenzurată de logică. Nu întîmplător sculptorul a ales tema mitologică: e o forță grozavă aici, mereu temperată, contracarață, supusă legii de aur a echilibrării. Aș spune că Ion Jalea reprezintă tipul de om ce trăiește, ce are capacitatea de a se înțelege și comunica cu trei generații: cu tinerii, cu cei mai în vîrstă, care au deschis un drum, în sfîrșit cu generația sa, găsind întotdeauna tonul extremei urbanității, nefăcînd niciodată aluzie la ceva ce i-ar fi displicut la un coleg, ceea ce face ca, mereu, numele său să fie nîmbat de un halou de stîmă și autoritate.

Ion Frunzetti: Cariera artistică a lui Ion Jalea este o succesiune de arderi, dar nu în van. S-a născut la Casimcea, în județul Tulcea, și-a petrecut copilăria la țară. A învățat de mic ce este greul, a fost bun tovarăș cu vîntul aspru al Deltei. A mincat

● ION JALEA Autoportret

Tatăl meu

tografică promițătoare prin frecvența și valoarea premierelor. Filmul pledează pătmaș pentru încredere în oameni, chiar în condițiile severe impuse de legile activității ilegale. Regizorul și-a transpus cu o matură gândire artistică ideile din propriul scenariu, îndrumînd actorii spre un joc simplu, deschis, lipsit de efecte spectaculoase chiar în secvențele care ar fi necesitat o asemenea tratare. Vladimir Găitan se întîlnește cu un rol bun, căruia i-a făcut față fără di-

lea Arieșului. Personajele vin la mare toamnă, pentru că acest anotimp se conjugă perfect cu sentimentul de dor. Poate în nici un alt film românesc marea nu are funcționalitatea dramatică din **Trecătoarele iubiri**. Sculpturile de metal ale valurilor, imensitatea plajelor goale, întîlnirile dintre ape ale eroilor, cavalcada hergheliei de la Mangalia, sînt elemente esențiale pentru definirea stărilor psihice ale eroilor. Cît privește actorii, Malvina Urșianu este recunoscută pentru

ECRAN retrospectivă

ficultăți, dar este amenințat de o monotonă stereotipie a mijloacelor de expresie.

☆

În toamna lui 1972, prin octombrie, echipa regizoarei Malvina Urșianu începea filmările la **Trecătoarele iubiri** în stațiunea Neptun. „Este un film, mi-a spus atunci, care va descrie un sentiment al cărui conținut semantic este intraductibil: dor. Eroul meu vine să moară în țară, pentru că se poate trăi oriunde, dar nu se poate muri decît în țara ta”. Acum, cînd filmul este pe ecrane, înțelegem că această generoasă idee trebuia să fie valorificată de cinematografia noastră. După cum îmi spunea regizoarea (care, ca de obicei, și-a scris singură scenariul), cele două puncte de rezistență ale filmului au fost fixate în secvențele de pe litoral și de pe Va-

distribuțiile sale fără cusur. George Motoi, Silvia Popovici, Gina Patrichi și Cornel Coman sînt piese de rezistență ale unui afiș de pe care nu poate fi omisă Beate Fredanov, pentru magistrala compoziție din episodica secvență cu cîinele pe plajă.

☆

În cîteva cronici, s-au făcut aluzii la unele apropieri între **Proprietarii** și **Despre o anume fericie**; acțiunea se petrece într-o uzină, se înfruntă poziții și caractere opuse, în clasicul conflict bine-rău; dar acest film al Casei Trei nu se limitează doar la atîta, aria sa de investigație socială și morală este mai cuprinzătoare, trăsăturile specifice filmului politic sînt mai profunde, încît se poate vorbi, mai degrabă, de o asemănare cu **Puterea și Adevărul**. Același ton decise în discutarea crorilor existente, într-o anu-

— Vorbind despre teatrul absurd, George Neveux spunea că „totul începe prin a fi natural, totul sfîrșește în fantastic”. Dar să fie fantastic numai efectul încoerenței, suspendare de sens, imagine a necunoscutului?

— Cred că realitatea este mult mai frumoasă și mai bogată decît ne închipuim noi și că orice modalitate de a te apropia, măcar cu un pas, de esența ei este binevenită. Fantasticul mi se pare un instrument al cunoașterii, tot atît de eficace ca și observația directă, ca și vizul, care e observație indirectă. Cînd lumea va înceta să fie fantastică, omul va înceta să se mai mire, iar încetarea uimirii înseamnă sfîrșitul filozofiei. Cred că teatrul românesc e încă deficitar în uimire. Multe piese te uimesc numai la modul catastrofal (cum de au putut fi scrise?). Cînd fantasticul devine anecdotic, misterul se pierde, iar personajul implicat în aventură își pierde rostul.

— Și totuși în „Iona”, „Paracelserul” chiar și în „Matca”, o ușoară undă fantastică se face simțită...

— M-a interesat fantasticul folcloric, fantasticul care își are rădăcinile adînc fixate în folclor, descoperind simboluri și rituri străvechi, coborînd dincolo de epoca romanizării. E acolo un fantastic de impresie, de șoc. Mircea Eliade cred că observa exact că

MARIN SORESCU:

„teatrul românesc e încă deficitar în uimire”

romanii ocupă poziția unei plăci turnante între Orientul putred de mișuri și Occidentul putred de civilizația bicicletei. Cred că o încercare de forare în zona misterioasă a trecutului nostru n-ar fi lipsită de interes. Îmi vine însă în minte ideea cu ucenicul vrăjitor care, dînd drumul duhurilor, nu le-a mai putut stăpîni. Dar și ucenic prea rațional fiind, poți să-ți dai chiar duhul...

— Herman Voss vorbind de fantastic arată că el apare atunci cînd „restituirea obiectivă și fidelă a realității noastre cotidiene devine o suprarealitate, ca în creațiile unui Dali sau ale lui Max Ernst”. Caspar David Friedrich vorbește de un obiectiv imaginar, Mircea Eliade despre fantasticul mitic, Mihelice despre un fantastic ce se confundă cu legendele imemorale, de un adevăr poetic al invizibilului ce dublează perpetuu vizibilul, în sfîrșit Graham Sutherland creează o nouă botanică fantastică, Max Ernst o grădină fantastică, Rousseau vameșul saturează cotidianul cu miraculos, într-un cuvînt pictura oferă din abundență exemple de cultivare programatică a fantasticului. Dar în teatru? Aici fantasticul pare mai greu de depistat, afară de cazurile de comună a epicului și dramaticului cu elemente violente miraculoase (stafii, apariții stranii, dedublări etc.). Să fie oare redus doar la atît fantasticul din teatru?

— Cred că Shakespeare este fantastic. Mai fantastic decît tot teatrul absurdului, iar anticii sînt și mai fantastici, din cauză că ei credeau la fel de tare în ambii poli ai realității. Teatrul absurdului nu face decît să persiflaze cei doi poli, nici reali, nici fantastici. Umbra tatălui, în Hamlet, putea crea pasiuni puternice, tot atît de puternice ca cele provocate de o existență adevărată.

mită etapă, într-un colectiv de conducere sau de muncă, aceeași intranșigă față de greșeli și lipsuri, închistare și rutină. Șerban Creangă, la al treilea film, rămîne fidel actualității imediate. De la debut (**Căldura**) la **Proprietarii**, se simte maturitatea artistică, siguranța scriiturii regizorale, a alegerii distribuției. Cu două excepții (Constantin Cojocaru și Nicolae Ivănescu), Creangă folosește actori cu experiență cinematografică (George Constantin, Amza Pellea, Octavian Cutescu, Toma Caragiu, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Ernest Maftei ș.a.). Ștefan Iordache reapeare într-un rol principal (după **Sărînul**, a avut parte numai de roluri insignifiante) și demonstrează forța unui viguros dar insuficient valorificat talent.

☆

A.C.I.N. a dat publicității Tezele Conferinței cineastilor care a avut loc de curînd. Un capitol al Tezelor discută sarcinile ce revin A.C.I.N. ca organizație obștească a creatorilor din cinematografie. Propunem ca în principalele centre din provincie (Cluj, Iași, Timișoara, Brașov, Constanța etc.), Casa filmului, instituția a A.C.I.N., să deschidă filiale care să devină adevărate focare de cultură cinematografică, prin proiectii de filme, dezbateri și întîlniri între creatori și iubitori ai filmului etc. În felul acesta, A.C.I.N. va deveni o organizație cu deschidere majoră spre publicul cinefil din toată țara, respingînd tentația activității de cerc restrîns la perimetrul Capitalei.

JEAN BADEA

Discuțiile recente și confruntările de opinii privind critica și viața noastră literară în contextul acumulării de multe elemente noi în existența socială și spirituală a noii societăți românești, oferă un bun prilej de meditație al raportului între știință și literatură. Opinia mea s-ar rezuma la modalitatea în care știința poate contribui nu numai ca forță de producție la dezvoltarea societății contemporane și implicit la ridicarea bunăstării materiale a omului, la îmbunătățirea igienei și sănătății sale, dar și la înțelegerea de către oamenii de literă a sensului obiectiv, științific interpretat, al judecăților de valoare care să reziste ulterior și judecății istorice a culturii noastre.

Aparent scopul ar putea fi ratat ușor dacă intenționăm să ne limităm la difuzarea unor informații generale. Pe de altă parte subiectul nu poate fi abordat fără unele adânciri atât ale înțelegerii noastre, cât și ale alegerii mijloacelor necesare de a intra în bagajul cultural individual noțiuni elementare de cultură științifică. Ne place sau nu, trebuie să recunoaștem că ideea de „cultură” și în particular aceea de „literatură” a tinereții de astăzi diferă de cea a generației noastre de acum 20-40 de ani. Ei văd lumea într-o altă manieră, diferită de modul în care am trăit-o și văzut-o noi la vîrsta lor. Poate este și firesc. De aici orientări noi, moderne, în care nu talentul de cele mai multe ori încearcă să ne spună ceva... De aceea cred că trebuie discutat cu aceia care sînt derutați de complexitatea culturii și nu înțeleg o parte din ea.

Este o realitate că predarea în școli a noțiunilor estetice se face adesea fără o referire corespunzătoare la principiile științifice, în așa fel încît cultura, în asambliul ei, să apară ca un tot unitar. Fără intenția de a propune extinderea domeniului estetic pînă la domeniul filozofiei culturii, credem însă că cel puțin axiologia este interesată să includă relațiile științifice în preocupările sale.

În stadiul actual, studiul „pe cîmpuri” separate nu suferă limitarea implicită, ci tarele unei concepții lacunare. Și, ca o consecință nefastă, pentru mulți contemporani, „educația parțială” științifică sau artistică reprezintă o boală modernă. Un om de știință a învățat încă din școală atît vocabularul științific cît și cel artis-

prezintă o necesitate vitală a condiției umane. Acestea influențează și celelalte domenii ale activității și culturii umane, spre deosebire de epoca Renașterii cînd arta, și în special artele plastice, au fost cele care, atotputernice, au avut o influență covârșitoare asupra dezvoltării științei, impunîndu-i transformări ce au condus-o la cîrmile atîrse astăzi. Astfel, marea artă ne-a demonstrat că nu este independentă de știință și aceasta a constituit încă unul din marile triumfuri ale Renașterii. Artistul, înțelegînd prin aceasta și creatorul talentat de literatură, a fost și rămîne un interpret al secolului său, deoarece totdeauna prin creația sa el este în centrul problemelor sociale și spirituale ale epocii. Pentru a găsi trăsătură tipică caracteristică a unui obiect, proces sau eveniment, artistul cercetează, caută idei, care inspiră o perele sale întregă sa personalitate. Acest sentiment care l-a dus pe om din cele mai vechi timpuri la crearea de opere artistice este asemănător sentimentului creației științifice. Crearea unei opere literare ca și lămurirea misterelor naturii nu reprezintă decît o necesitate de reflecție și înțelegere a lumii, două modalități prin care omul ajunge la o înțelegere a mediului înconjurător.

Amplarea cuceririlor științifice ale secolului nostru impune literaturii talentați experiențe pentru rezolvarea unor modalități de ogîndire în forme specifice noi a realității înconjurătoare, a omului. Noile forme de exprimare — le-aș numi mai degrabă experiențele ce se fac astăzi — sînt o reflecție a acestei situații. Experiența — întrebarea pusă naturii — la un artist, poate include și perfecționarea formei, a stilului care conferă calitatea operei sale prin exprimarea mai densă a conținutului. În acest sens, dacă ne referim și la umanismul modern, acesta depășește cadrul literar, filologic. Marile probleme ale literaturii care, se afirmă, cu jumătate de gură, că „se află într-un impas” nu-și au rădăcinile oare și în negăsirea unui limbaj științific adecvat?

Romanul secolului XX diferă de romanul secolului XIX în care viața socială reprezenta ideea dominantă. Romanul la forme noi, în care psihologicul vieții contemporane are un rol determinant. Scriitorii contemporani trebuie să fie și mari psihologi care

— Vreau să vă mărturisesc că am vrut să-mi premeditez... starea de interogație, dar n-am reușit și pace. M-am gândit, bineînțeles, la o mulțime de întrebări pe care aș vrea să vi le pun, dar cred că voi lăsa totul pe seama dv. Asta pentru că iată, ve-nind aici, v-am găsit cu totul absorbit de repetiția asta, la studio. Nu vreau să știu despre ce este vorba, voi veni la premieră. Simt că e mai bine să văd acest efort de împlinire grațios rotunjit. Sint zece ani de cînd ați terminat institutul, nu-i așa? Zece ani înseamnă și foarte mult și foarte puțin, cert este că, — chiar dacă numai sentimental, arbitrar sau mai știu eu cum, ei reprezintă o perioadă după care ne cam facem întotdeauna un mic bilanț...

— Intr-adevăr. Nu fără nostalgia începuturilor însă. Îmi amintesc că în teatrul de amatori fiind, la Bacău, am căpătat diploma de laureat la un concurs Caragiale. Costache Antoniu m-a remarcat și m-a sfătuit să dau examen la institut. Cum să nu ascult un asemenea sfat? Zis și făcut. Al. Finți, al cărui elev am fost, nu numai că m-a ajutat ori de cîte ori a fost nevoie dar, student fiind, m-a distribuit într-o piesă ce se juca pe scena naționalului bucureștean, ce-i drept într-un rol de figurant. Cu Aurora am fost coleg de an; terminînd am plecat amîndoi la Oradea, unde am stat o stagiu, pentru că în 1965 s-a venit la Constanța. Aici, abia după jumătate de an am căpătat un rol în piesa Luciei Demetrius, „Prietenii”. O compoziție, de fapt. O compoziție ce l-a determinat pe Constantin Dinischiotu să mă distribuie în rolul titular din Io, Mirecea Voievod. Ion Maximilian mi-a oferit apoi posibilitatea să joc în Nu va fi război în Troia. Ce să spun, eram pur și simplu copleșit de rol, de indicațiile regizorale. Nu știu foarte exact cît de bine am reușit... Mi-a plăcut nespun de mult să lucrez cu Ion Maximilian, vreau să spun că a fost, atunci, o adevărată muncă de creație. Și în Mascarada este un personaj la care țin (în paranteză fie spus, mi-aș fi dorit mai mult de la scenografie...). Roluri au fost mai multe, bineînțeles, în acești zece ani, nu e cazul să le mai înșir acum pe toate. Foarte aproape de mine este acum, și ca timp, Răzvan... Din păcate, iată, din octombrie, de cînd a avut loc premiera cu „Răzvan și Vidra”, n-am mai fost distribuit totuși.

— Există deci un totuși. O compensație. O supapă prin care vrem să ne afirmăm dorința de a juca. Și această supapă este acest studio pe a cărui scenă s-au întîmplat lucruri memorabile. A cărui scenă, vreau să spun, are deja o mică istorie. Dar nu e numai asta.

— Ce altceva?

— Știu și eu? E greu de explicat. Ce v-ar spune o „întoarcere la tine-re”? — Sună neverosimil... la vîrsta voastră?

— Atunci, mai exact, la timpul studenției. Se întîmplă un lucru ciudat: în institut, profesorul, ca să te familiarizeze cu o cit mai bogată paletă interpretativă, îți acordă cele mai diferite prilejuri de interpretare actoricească, distribuindu-te și în comedii, și în drame sau tragedii, ceea ce îți creează impresia, cînd rezultatele sînt bune, firește, că ai fi în stare să abordezi cu aceeași dezinvoltură orice

cu sandu și aurora simionică, despre ei și despre viața lor în teatru

fel de rol, de oricîtă dificultate. Numai că, odată ajuns în teatru, lucrurile se schimbă. Ba, cu timpul, ești chiar „clasat”, categorisit și nu mai ai ce face, te trezești într-o bună zi „specializat” în june prim, în actor bun numai în comedii, sau numai în drame. În ce mă privește am încercat de două ori să spulber prejudecata că n-aș fi potrivit decît în drame de mare intensitate psihologică. Am jucat doar comedie: „Romanțiosii” și „Puricele în ureche” (am fost chiar lăudat), dar, vedeți, deja vorbesc la trecut de toate astea.

— Era vorba de studio, studenție și...

— Sigur. Vroiam să spun că studiul înseamnă pentru noi, pentru mine mai exact, o posibilitate în plus de a mă concentra mai mult și mai atent asupra muncii pe rol, de a studia cu alte cuvinte. Munca în teatru cere și ea disciplină, ba cred că disciplină înainte de toate. Disciplină înseamnă și să fii punctual la repetiții și să îți respecți programul de lucru. Chiar dacă acest lucru este strict individual. „Timpul morții” se resimt. Uneori, de ce să nu recunoaștem, muncim cam, iertat să-mi fie cuvîntul, funcționarește, și publicul nu ne iartă.

— Fiindcă veni vorba de public: vi se pare că la Constanța există un public de teatru?

— Chiar dacă n-ar fi, eu nu am voie să nu cred din tot sufletul în existența sa. Dar este. L-am simțit aproape de mine în „Mascarada” și „Răzvan...”, îl simt lîngă mine chiar și acum cînd spectacolul nostru este departe (deși nu foarte) de premieră. Publicul poate avea preferințe, e firesc ca una să le placă mai mult piesa cutare și altora nu. Eu zic că e firesc. Pentru că publicul nu e o masă omogenă. De aceea repertoriul trebuie să fie bine și foarte bine chibzuit.

— Aici voiam să ajung. La repertoriu. Ce este, de fapt, cu acest profil, cu acest mult discutat profil care nu se mai încheagă odată clar și distinct? Vreau să spun, mai bine zis, din punctul dumneavoastră de vedere, al actorului Sandu Simionică, teatrul conștanțean are un profil?

— Nu, încă nu.

— Dar mi se pare că faceți parte din consiliul artistic care discută și aprobă planul de repertoriu, ceea ce înseamnă, nu-i așa, că ați contribuit, sau contribuiți, la ceea ce aș numi tărgănarea constituirii unui profil, a unei personalități distincte a teatrului conștanțean...

— Ce să spun, în principiu e adevărat. Repertoriul este pus în discuția consiliului artistic, a comitetului oamenilor muncii, dar: nu primim piesele decît cu 3-4 zile înainte de respectiva ședință, ceea ce face, practic, imposibilă lectura; secretarul literar are un cuvînt decisiv de spus; regizorul își alege piesa care îl servește cel mai bine, el face și distribuția, în sfîrșit, el poate opta pentru un titlu ori altul, în timp ce actorul, nu. Asta-i situația. Uneori sintem priviți doar ca executanți. N-aș vrea să supăr pe nimeni, nici măcar pe mine. Important este, cred, că după zece ani în teatru iubesc această scenă de care mi-am legat destinul artistic mai mult ca oricînd, că micile deziluzii se estompează cu timpul și memoria nu reține decît momentul de perpetuă emoție în fața sălii vibrînd de așteptare.

— Îmi pare rău că mă repet, to-

tuși ce-a realizat Aurora Simionică în acești 10 ani de teatru?

— Să vedem: am intrat în institut în 1959. La același profesor cu Simionică. Roluri jucate în institut: Hangița (Goldoni), rol de care îmi aduc aminte cu multă plăcere. A fost de altfel unul din rolurile cele mai izbutite ale studenției mele. Bine că l-am lucrat atunci, fiindcă în teatru nu știu dacă voi avea prilejul să o mai fac... Acum, da, mă gîndesc cu regret la institut: pe cînd acolo, la întocmirea repertoriului, profesorul se gîndea la fiecare student în parte, cum să-i pună în valoare calitățile, în teatru repertoriul e alcătuit cu ceva în sine, problema dacă are cine-l susține venind după aceea... Cînd se pleacă de la judecarea posibilităților actorilor din teatru și în funcție de asta se întocmește lista cu titluri pentru stagiuu următoare reușita e ceva mai sigură. Din nefericire, așa ceva nu se prea întîmplă...

— Dar, întorcîndu-ne la... institut și la rolurile de atunci: ce alte personaje feminine...

— Sonia (Unchiul Vania), Liusia (Ani de pribegie), Liubova Iarovaia... Dar ce spun eu, de cîte ori pomenească de acest din urmă rol îmi vine să zîmbesc: cu cît patos, cu cîtă convingere jucam; cred că niciodată nu aș mai egala-o pe cea Aurora Simionică, îndrăgostită pînă la exaltare de un personaj intruchipat din curvie. Am mai jucat Molière, Shakespeare, Tennessee Williams... După absolvire, cum spunea și Sandu, înții la Oradea, apoi aici, la Constanța. La Oradea am jucat o singură stagiu, dar mult. Am plecat de acolo tocmai cînd eram pe punctul să realizez unul din visurile cele mai dragi: să joc „Cezar și Cleopatra” de B. Shaw. Dar poate vis este și vis va rămîne... La Constanța am debutat în „Paharul cu apă”, apoi în roluri mai mici, mai mari (Ana — Tache, Tanke și Cadir, Thurzo Gabor — Pe ușa din dos — rol de mare complexitate, de la care mi s-a tras însă distribuția în rolurile de fetițe cu morală îndoielnică — am mai jucat în „Romanțiosii”). De cîrînd am apărut în „Mascarada”... Spun de cîrînd, deși ar trebui să vorbesc la un trecut ceva mai îndepărtat fiindcă, iată, de atunci...

— De atunci, ce?

— De atunci nu prea mai joc. Sint doi ani, intru în al treilea de cînd nu mi s-a mai încredințat un rol. Așa, roluri, da (Luky — Misterioasa convorbire telefonică, Tuța — Între noi doi n-a fost decît tăcere). Dar știu eu, poate că trebuie să mă mulțumesc doar cu atît, după zece ani de teatru. De fapt, directorul teatrului, Jean Ionescu, mi-a explicat deunăzi cît este de greu să găsești piese cu roluri principale pentru toate actrițele teatrului. Domnia sa are foarte mare dreptate. Dar stau și mă gîndesc: dacă după 10 ani de teatru sînt o problemă greu de rezolvat, ce se va întîmpla după 20 (de ani de teatru). Răspunsul e în jurul meu; din păcate. Eu răbdarea nu mi-am pierdut-o. Sper că voi apuca să joc, aici, sau în altă parte. (dacă bineînțeles, tineretea nu-mi va fi pusă la prea mari și grele încercări). Mi-e teamă că spusele mele cam seamănă a „jelul-m-aș și n-am suî”... Dar fiindcă veni vorba...

C. CH.

ȘTIINȚA ȘI LITERATURA

tic, dar a căpătat ulterior — printr-o muncă sustinută — cunoștințe adîncite și deprinderi în matematică, în fizică, în chimie etc., ajungînd pînă la urmări la o specializare și la o calificare înaltă. Într-un mod asemănător se poate vorbi și despre specializarea artistului. Această specializare într-un domeniu sau altul, precum și minuirea cunoștințelor într-un limbaj specific, reprezintă unul din obstacolele care disting lumea literară de lumea științifică. Din cauza diferențelor de limbaj, cea mai clară expunere științifică poate fi de neînțeles unui artist și, viceversa (mult mai puțin însă în al doilea caz). Dificultatea ar putea fi soluționată printr-un așa numit „amatorism”: omul de știință să se apropie de receptivitatea artistului, iar acesta să posede din cunoștințele unui savant atît cît i-ar oferi posibilitatea să interpreteze, — în lumina epocii —, noile descoperiri ale științei, să se ajungă astfel la o privire unitară asupra lumii.

De la înălțimea acestei viziuni, el ar putea să judece mai profund sursele și direcțiile de dezvoltare ale societății omenesti și să caute modalitățile noi, specifice de exprimare, în propriul său domeniu.

Nu este oare semnificativ faptul că un Camil Petrescu, în ultimii ani ai vieții, studia cu pasiune matematica? Că Geo Bogza releva într-unul din articolele sale „eroarea teoretizării în compatibilității noului univers tehnic și industrial cu emoția artistică”? Că Tudor Vianu afirma: „dezvoltarea științelor naturii a atins progrese așa de mari încît influențează dezvoltarea istoriei, iar omul contemporan receptiv la aceste descoperiri este pătruns de o emoție estetică la aflarea unei noi descoperiri în știință tot așa de mare ca și citirea unei drame de Shakespeare”?

Toate acestea indică existența unei carențe în problema educației care se relevă a fi diversă: științifică, umanistă, estetică, tehnică etc. S-au găsit și explicații ale acestei diviziuni arbitrară. Mă voi referi doar la două din multe care pot fi reținute. După unii, arta și știința s-au despărțit odată cu apusul Eladei, dar vor trebui să se reîntîlnescă într-o epocă de maximă înflorire a civilizației. După alții, explicația trebuie găsită în apariția de noi „activități” în cultura tradițională a începutului secolului XIX (care era lingvistică și literară). Aceste activități îndreptate către cunoașterea naturii și-au impus propria lor educație și au condus la dezvoltarea unei „culturi științifice”. În epoca noastră este un fapt cert pentru toți că tehnologia și știința re-

să cerceteze viața trepidantă, să trimită în sufletul oamenilor sonde ale universurilor bănuite și nebanuite. Creația literară ne apare astfel, privită din acest punct de vedere, ca un veritabil proces de cercetare științifică în care „cercetătorul” literar caută în laboratorul său, pe baza unei experiențe de viață proprii, să recreeze lumea exterioară, exprimînd în același timp lumea sa interioară, individualitatea sa, cu talentul său.

Creația literară, prin acest caracter analitic, se apropie, fără posibilitate de tăgadă, de creația științifică.

Tolstoi, referindu-se la natura literaturii, afirma că: „... ea constă în reprezentarea oamenilor care trebuie să aibă diferite caractere și se găsesc în situații diferite, avînd una sau mai multe probleme vitale ale existenței lor nerezolvate, punîndu-i astfel în postura obligatorie de a le rezolva, obligîndu-i la acțiune, apoi observîndu-i pentru a cunoaște cum se va rezolva problema. În fond este o experiență de laborator”.

Rezultatele acestor experiențe au căpătat o notorietate universală, dînd posibilitatea retrairii — și asimilării — experienței unor generații întregi.

Se atribuie lui Einstein o reflexie foarte interesantă: „Dostoievski îmi oferă mai mult decît... Gauss”. Compararea cu un scriitor, a lui Gauss, celebrul matematician, filozof și astronom, ar părea la prima vedere neașteptată. Nu pentru Einstein că, ruia îi plăcea să vadă lumea ca și cum ar fi observat-o pentru prima oară, găsînd prezent întotdeauna un element de poezie în gîndirea științifică, mereu îmbogățită sub impulsul noilor cuceriri ale științei. Aceste cuceriri sînt rezultatul curiozității științifice, al dragostei pentru descoperirea noului care animă totdeauna gîndirea celui care le caută. În acest fel, știința bine înțeleasă concură să dezvolte în noi și o atitudine estetică pe lîngă aceea de entuziasm și de dăruire în cucerirea de noi cunoștințe. Dar ea necesită o anumită ordonare, o expunere limpede a ideilor, reclamă cunoștințe temeinice, într-un cuvînt reprezintă un sistem propriu de organizare, caracteristică comună savantului și artistului. Exemple ce se pot cita sînt numeroase. Să ne oprim numai la sinteza totală a clorofilului de către Woodward (Premiul Nobel, 1965) care este considerat și un mare artist datorită măiestriei cu care a reușit să învingă necunoscutul, să

Dr. ing. PETRE T. FRANGOPOL

(Continuare în pag. 14)

Litoral '74

Dr. docent MIHAI BĂCESCU:

„știința oceanologică românească este pusă în fața unor sarcini complexe și de mare răspundere“

Cu vreme în urmă, scrisesem o recenzie la „Chemarea apelor“. Ce era mai interesant? Relatările savantului despre crustaceii din familia Hippidae și sepia *Onychoteuthis banksii*? Ori splendidul reportaj despre „calea ferată cea mai înaltă din lume“, drumul de la Lima la Huanakayo („...La Puente Carion, stincile sînt ca arse. Puținul verde care se vede este numai opera minii omului... Orice legumă semănată acolo era stropită cu apa cărată în spinare, în burdufuri, de lama...“)? De mult și statornic îndrăgostit de mare, chemarea apelor vibrează în mai toate cărțile savantului Mihai Băcescu, de la studiul „Fauna Mării Negre“, publicat cu zeci de ani în urmă, pînă la foarte recenta lucrare „Acolo unde Sahara dispăre în Ocean“, rod al unei expediții de explorare a apelor Mauritaniei. Îndrăgostit de mare și apropiat sufletește de provincia românească asociată întîm în conștiința națională cu infinitate arii ale Thalasei — Dobrogea. De altfel, disociația noastră (în cabinetul de la muzeu „Grigore Antipa“ al cănui director este) a pornit de la această idee, a cercetării românești în domeniul continentului albastru. Așadar:

— Expediția în Tanzania, efectuată cu scopul de a cerceta litoralul Oceanului Indian de-a lungul coastelor acestor țări, este prima pe care o întreprinde Muzeul „Grigore Antipa“. Ne-am propus un dublu țel: dat fiind că Oceanul Indian, pe platforma continentală, nu este studiat decît în puține locuri, o contribuție românească la oceanologia mondială, știință interesind foarte de aproape UNESCO, ar fi cum nu se poate mai binevenită; în al doilea rînd, ne-a preocupat posibilitatea de a înzestra muzeul cu o dioramă a vieții coraliilor. Primele imagini dioramice ale vieții marine, în speță ale celei din Marea Neagră, fuseseră alcătuite deja în cadrul așezămîntului nostru. Pe de altă parte, însuși Grigore Antipa, ilustrul om de știință, dorise să organizeze aici o secție de oceanografie, împiedicat fiind, însă, de lipsa de spațiu. De ce Tanzania? Țara fusese de curînd vizitată de președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, act care a dus la o remarcabilă dezvoltare a legăturilor, pe multiple planuri, dintre cele două state, inclusiv în domeniul colaborării culturale. În al treilea rînd, pe litoralul Africii de est, respectiv de-a lungul coastelor tanzaniene, se află cele mai frumoase colonii coraliere. Am adus exemplare din sute și sute de specii animale, dintre care destul de multe noi pentru știință. În patrimoniul muzeului și, prin aceasta, în cîmpul de studiu al specialiștilor români, au intrat peste 40 de specii de corali (eșantioanele aduse sînt de ordinul sutelor de kilograme), sute de pești asociați cu corali — într-unul dintre cele mai vechi și mai complexe biotipuri din istoria naturală, datînd din carbonifer — moluște și crustacee. După reușita acestei expediții, toată lumea își va da seama că țării, științei, li se pot aduce foloase mari cu cheltuieli minime...

— Cu cîteva minute înainte ați încheiat o reuniune omagială consacrată amintirii marelui savant și patriotului luminat care a fost Grigore Antipa, om care a lăsat din tot sufletul Dobrogea, cu Dunărea, delta și Marea Neagră. Ați vrea să vă referiți, sub acest raport, la ilustrul biolog? — Întors în țară după ce fusese elevul lui Haeckel și Dohrn (oceanolog celebru, fondatorul stațiunii de la Napoli), Grigore Antipa a fost animat de dorința de a înfrinși și la noi o bază a cercetărilor de oceanologie. A vrut s-o facă din capul locului, dar munca de organizare a pescăriilor l-a întîrziat. Legăturile sale cu Dobrogea încep cu studiarea lacului Razelm (1894), după care inițiază construirea primelor canale de legătură a lacului cu Dunărea, sporindu-i acestuia productivitatea piscicolă. În 1932, a înființat la Constanța Institutul bio-oceanografic, în vederea organizării căruia a publicat un plan de lucru editat de amănunțit și de clarvăzător înțeles, în esență, acest plan ar fi valabil și pentru întreaga cercetare oceanografică de azi. Economist de mare profunzime, analist subtil al fenomenelor, patriot înflăcărat, Antipa a militat cu fermitate împotriva concesionării stufului din delta către străini, ca și împotriva concesionării industriei de conserve. A militat cu aceeași intransigență pentru dezarendarea pescăriilor, ceea ce i-a atras o violentă reacție din partea liberalilor. În afară de lucrarea fundamentală „Marea Neagră“ — 1941, interesul savantului pentru Dobrogea s-a concretizat într-o serie de studii de inestimabilă valoare, privind exploatarea rațională a bogăției piscicole, a stufului, problemele Dunării și deltei, lacul Razelm ș.a.m.d.

— Care este opinia dumneavoastră în privința perspectivelor de dezvoltare a științei oceanologice românești?

— Pînă acum, nu s-a întreprins un studiu aprofundat asupra geologiei Mării Negre. Consider că un țel fundamental al cercetării este studiul sedimentelor și a subsolului părții românești a platformei continentale, unde se speră să se descopere hidrocarburi și alte produse valorificabile imediat. O a doua direcție de lucru consider că trebuie îndreptată către păstrarea sănătății Mării Negre, care e amenințată, și din sud-vest, și de la noi, să se transforme radical, într-un chip nedorit. În al treilea rînd, cercetările cred că trebuie să ia în considerare acțiunea de înducire a apelor mării de către Dunăre. Dacă acest proces nu va fi stopat, înducirea se va extinde pînă spre Mangalia. Crușarea mării, apărarea acesteia de agenții poluanți, tot mai virulenți, de greșite amenajări, e o linie importantă a cercetării oceanologice. Este necesar să se urmărească în permanență tot ce se întîmplă în fizica și chimia mării, cu repercusiuni asupra planctonului și vieții de fund. Este un studiu biologic cu caracter permanent, fără biologie nu se poate face nimic. Apoi, ținînd seama de marile perspective ale flotei noastre comerciale și de pescuit, trebuie să se studieze mijloacele de combatere a fouling-ului — îngreunarea navelor cu alge și vieți marine. În materie de pescuit, trebuie să avem în grijă introducerea în mare și a altor specii de pești din mări cu condiții de viață similare, pentru întărirea stocului local. După cum românii trebuie să se înscrie în cercetarea, nu numai în exploatarea, oceanului mondial. Trebuie să ajungem pînă la cercetarea aprofundată a unor zone neexplorate. Să venim cu o contribuție națională la cercetarea oceanului mondial, cercetare care ne va aduce și avantaje economice și va întări și prestigiul științei românești.

AL. MIHALCEA

valențe

(Urmare din pag. 2)

ta, este eliberată de egoismul mărunț, nu cunoaște calculul „chivernislii“ și „căpătuirii“, se afirmă ca o menire, cu simplitate, fără panadă. Dacă răsfoim cronicile marilor șantiere ale țării, acele colecții de ziare care nici nu au avut timp să îngălbenescă, vom găsi nenumărate exemple de abnegație. Aceleași luminoase exemple le aflăm zilnic în drumurile și-n treburile noastre. Acei oameni minunați care toamnă beton noaptea prin vînt și frig pe schelele noilor obiective industriale, acei mateloti care străbat oceanele netemători de furtuni, puternici, purtînd flamura patriei prin lume, oțelarii în bătaia orbitoare a furnalelor, minerii sfredelind măruntălele pămîntului, încelegați cu materia, țărani cooperatori zorînd săculeagă recoltele în cîmp, sub arșița verii și pînă în toamna cu struguri și nuci, toți cei care nu se opresc, nu pregetă, merită stima noastră și mulțumirea noastră deplină. „Mai mușt și mai bine, pentru noi, pentru toți“, iată sensul abnegației. Să faci azi mai bine ca ieri, să faci azi din mine, iată îndemnul cu care omul nou, al societății socialiste, se îndreaptă în fiecare o minează spre locul său de muncă.

cronica literară

(Urmare din pag. 4)

tivă — inspirat de Villon, din care și oferă în această carte o suită de tălmăciri — un gen baletesc nescutit de cea potă nesăfoasă a conversației tacticose și puțin inutile, colorate de simboluri, metafore uzate, jocuri de cuvinte, și de ironia glu-

Int-o carte de reflecție asupra neștematelor limbii noastre, Creație și frumos în rostirea românească (Ed. Eminescu, 1973), Constantin Noica alege dintre cuvintele creației verbul a faptui. Toate cuvintele limbii, spune filosoful, cu o aleasă exprimare, întîind un miez dialectic, de la dor la lamură și lămurire, „sînt tot a lătea trepte către fapt și creație“ (pag. 109). Formată pe trunchiul creației, tradițiilor și aspirațiilor populare, cultura românească, în devenirea ei social-istorică, se prezintă ca o succesiune de momente sintetizatoare, cu o arie mereu mai amplă, mai bogată, cu un orizont deschis înnoirii. Aspirație-creație, năzuință-faptă, sînt sensuri specifice culturii noastre. În care se înscriu, deopotrivă, valorile culturii populare, faptele istoriei, cărțile și zidurile de seamă. Caracterul omogen, original și deschis al culturii noastre rezultă nu numai din analiza izvoarelor ei orale și a documentelor scrise, ci și a elementelor ei materiale. Într-un studiu relativ recent, Sinteză și originalitate în cultura română (Ed. encicl. rom., 1972), Al. Duță reconstituie, în contextul culturii europene, momentele majore ale culturii noastre între 1650 și 1848. Pe urmele lui N. Iorga care sublinia capacitatea de sinteză, de asimilare creatoare a influențelor, proprie culturii noastre, „într-o nouă civilizație, demnă, ca produs unic al amestecului elementelor orientale cu elemente apusene, pe un fond arhaic original“, pe urmele lui P. P. Panaitescu și ale altor cercetători, Al. Duță lărgeste cadrul și nuanțează, considerînd că asimilările „au îmbogățit tradiția culturală“, conferind unei culturi aflate „în zona de confluență a Europei centrale cu cea orientală și cu cea de sud-est, ca și între lumea Levantului și aria Adriaticii“, o originalitate indiscutabilă. Capacitatea culturii noastre de a topi în sinteză originale influențele, constituie, astfel, o permanență. Deschisă contactelor externe, cultura noastră se îmbogățește asimilînd creator elementele necesare ei, adevînd elementele noi la cerințele proprii nouă, ca și „prin noile interpretări ale vechiului fond tradițional“. Concluzie rămasă în ultima filă a cărții, și care se cere lămurită în semnificațiile ei.

În aprecierea momentelor unei culturi, ca și a evoluției elementelor ce o compun, a mutațiilor, a deplasărilor de accent, unghiul de vedere social-istoric este esențial. Efect și reflex al praxis-ului, cultura românească păstrează în sine cristalele experienței milenare a poporului, a aspirațiilor sale, rămînînd mereu deschisă schimbului de valori, înaintînd în matcă transformărilor sociale sub semnul creației continue. Valorile culturii exercită, la rîndul lor, o influență fertilă asupra conștiinței de sine a unui popor, sînt o componentă importantă a formării morale și spirituale a generațiilor tinere.

Dacă miturile sînt răsrîngeri din ființă, din existența însăși a poporului, tradițiile sînt terenul afirmării culturii, aspirațiile populare trec firesc în creația cultă, în faptele de cultură, se împletesc cu mersul istoriei. Între faptă și creație e un raport de identitate. Astfel, vorbim despre faptele istoriei, dar avem în vedere și faptele culturii; masele făuresc istoria, tot ele creează bunurile materiale și spirituale. Iată cîteva din premisele de la care, analizînd trăsăturile culturii românești, Vasile Vețișanu ne propune un interesant excurs de idei în cartea sa Progresul uman și tradițiile culturii (Ed. știin-

țifică, 1973). Subliniînd că „tradiția e o deschidere și o mijlocire către nou“, valorile ei fiind permeabile cerințelor progresului, autorul reliefează o seamă de valori etice ca permanente ale structurii, ale ființei poporului nostru (năzuința de dreptate socială, demnitatea, convingerea în binele care învinge răul, simțul măsurii, împreună cu setea de armonie, de frumos), ca purtătoare a unor aspirații de progres social și moral, ca tot atîtea tendințe către un umanism integral. Căci tradiția, în semnificațiile ei perene, nu poate duce la stagnare nici în planul culturii, nici chiar în sfera vieții politice și sociale, ea exprimă „interesele majore ale societății, vizînd perspectivele“ acesteia (pg. 55). Autorul exemplifică prin caracterul organic și specific al Revoluției de la 1848, pe o coordonată istorică în care sensurile se amplifică și dezideratele se împlinesc. Căci prin tradiție ne întîlnim cu momentele de seamă ale istoriei patriei, cu perioadele semnificative din dezvoltarea societății, „cu modelele ce influențează îndelung asupra generațiilor“.

Prelînd sensul unei expresii a lui Miron Costin: „Tot ce e rădăcină nu se mută“, autorul vede în tradiție o

PERMANENȚA CREAȚIEI

sursă de viață, de înnoire, un liant necesar afirmării noului. El refuză, desigur, falsele tradiții, elementele inerțiale, respinge anchilozarea în forme goale de conținut, tiparele searbe, consideră că adevăratele tradiții se revigorează în contact cu noul, se exprimă prin forța noului, dobîndind noi carate. În raportul om-tehnică, omul nu este doar spiritul novator, cu tendință constructivă, ci și spirit critic, reclamînd o atitudine specifică sieși, de interpretare axiologică și devansare teoretică a semnificațiilor social-umane ale tehnicii.

Autorul nu este de acord cu interpretările simplificatoare ale raportului om-natură, după care între om și natură ar fi un divorț total, natura

oferind omului doar substanța materială a mijloacelor culturale. Omul, spune natura nu numai cu unelte, dar și cu o rațiune și sensibilitate specifice, o îmbogățește umanizînd-o, creînd deopotrivă valori materiale și spirituale, înobilîndu-se astfel, ca fiu al naturii și om al societății. De aici necesitatea ca omul civilizației actuale să se dezvolte multidimensional. Ceea ce numim conștiința de sine a epocii noastre, spiritul critic, novator și dinamic în manifestările lui, „este tot altă de indispensabil omîmirii ca și ultima descoperire tehnică“.

Tehnica e sursă a acțiunii viitoare pentru om, ea generează funcționalități noi, favorabile spiritului activ și creator, dar „tehnica nu modelează omul“, ci omul umanizează tehnica, o folosește ca auxiliar în cucerirea și ordonarea naturii. Adevăruri care u-nora li se par constatări banale, dar care nu sînt acceptate de spiritele exclusiviste. Omul nu este un număr în ordinea universului, cum credeau pitagoreicii, individualitatea sa se exprimă în sistemul cunoașterii „numai în unitatea subiectiv-obiectivă“. În orice creație de valori materiale și spirituale, artistice sau științifice, stăruie proiectul și forța imaginației subiective. După cum obiectivul creației nu este unul egoist, limitat, adevărata creație are sens colectiv și prospectiv. Autorul subliniază „sensul revoluționar al culturii noi, socialiste“, înțelegînd ca proces dinamic „de conștientizare a vieții sociale, de elaborare și receptare a valorilor celor mai importante în virtutea idealurilor social-culturale ale întregului popor condus de partid (pg. 141). Coordonații trecut-prezent-viitor, pe care se înscriu tradițiile și valorile culturii noastre, autorul îi consacră cea mai mare parte din lucrarea sa. În condițiile societății socialiste, întreaga producție materială este subordonată omului, necesităților materiale și spirituale ale întregii societăți. Menirea istorică a socialismului este de a fiurl o civilizație superioară și aceasta nu se poate realiza decît printr-o participare conștientă și activă, dinamică și creatoare a membrilor societății. Edificarea multilaterală a socialismului presupune deci formarea unui om multilateral dezvoltat. Fenomenul culturii nu poate fi desprins de condiția creatoare a omului, a masei, a societății, „cultura și creația alcătuiesc un întreg“. Căci în cultură noi „am moștenit ideea destinului creator al omului“, o vocație a creației și a tinereții fără bătrînețe.

OCTAVIAN GEORGESCU

știința și literatura

(Urmare din pag. 13)

folosească rezultatele predecesorilor și să reproducă în condiții de laborator una dintre componentele esențiale ale lumii vegetale. Se poate afirma că prin frumusețea înlănțurii logice a ideilor și prin dificultatea realizării, sinteza clorofilei ne conferă un sentiment de admirație apropiat de cel estetic.

Nu putem rămîne indiferenți față de metodele folosite de știință. Dezvoltarea științei ne cere să vedem, să întuim viitorul. Cultura și educația științifică vor căpăta o amploare din ce în ce mai mare. Se apreciază că peste cîteva decenii, pentru ca o țară să se situeze la nivelul atins de știință și tehnica în plină dezvoltare, cel puțin 20% din mina de lucru va trebui să „profeseze“ cercetarea științifică. În această situație, conexiunea dintre artă și știință va apărea ca o problemă mai pregnantă careia trebuie să i se acorde înțelegere și importanță.

Apare importantă înțelegerea, colaborarea și întrepîtrunderea care trebuie să existe între un creator de literatură și un creator de știință. Fiecare trebuie să aibă din calitățile celuilalt, să fie în același timp și artist și om de știință. Aceasta devine o necesitate și un deziderat al epocii noastre, deoarece cultura este tot altă de indivizibilă ca și viața însăși. Iaceea, cuvintele marelui experimentator M. Faraday capătă astăzi o semnificație deosebită: „să lășăm imaginația să meargă, păzită de judecăți și principii, dar îndreptată și dirijată de experiență“.

sectoarele de activitate. Îndemnul la întrecere rostit cu acest prilej, ecou vibrant al înaltului mesaj al președintelui Republicii, a stîrnit un entuziasm unanim. Într-o chemare către toate unitățile agricole, către toți lucrătorii din agricultura județului, participanții la constătuire au fixat noi stăchete producțiilor anului 1974. Într-o telegramă adresată Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, agricultorii conștanțeni s-au angajat să nu precupească nici un efort pentru a face din anul 1974 anul producțiilor record, anul exigențelor maxime. Cuvînt ce va fi onorat, în fluviul de energii, de efervescențe creatoare, al întregului nostru popor, pe drumul edificării multilaterale a socialismului în România.

litoral '74

(Urmare din pag. 2)

din toate părțile țării și din numeroase țări ale Europei și ale lumii. În campinguri, tabere și sate de vacanță vor răsună vocile vesele ale altor zeci de mii de turiști. Plajele amenajate pe circa 75 de kilometri se vor transforma în persiane pentru băile de soare a sute de mii de vizitatori. La Tomis vor veni, metropolă a Pontului sting, la Tomis, Constanța de azi, vor veni, ca la o capitală estivală a turismului românesc, oaspeții de pretutindeni, la teatrele, muzeele, restaurantele, magazinele și numeroasele sale atracții. Curînd, pe porțile de lumină și cîntec ale verii, vacanța va surde cu figura blîndă, de o nobilă frumusețe, a zeiței Tyche.

SEMNIIFICAȚIILE UNEI ANIVERSĂRI

Cea mai tânără dintre organizațiile noastre revoluționare, popiniera viitorului activ social își sărbătorește în acest an **jubileul de argint**.

Cerința întemeierii unei organizații care să cuprindă în îmbrățișarea ei marea masă a copiilor țării a fost exprimată pentru prima dată la Plenara din decembrie 1948 a Comitetului Central al partidului nostru. Înaltul for se făcea ecoul unei chemări a istoriei: începuse epopeea construcției socialiste, iar în suvoitul care înmănușă forțele progresiste ale națiunii și pe care partidul îl conducea spre idealul unei noi orânduiri era cuprinsă și tinăra generație. Crearea organizației de pionieri semnifică tocmai această înscriere a celor mici pe traiectoria mișcării revoluționare a poporului nostru. Noua organizație se naște ca membră a unei minde familii de organizații revoluționare. La leagănul ei veghea părintește partidul. Ne amintim de articolul de fond apărut atunci în „Scnteia” — „Pionierii — primăvara republicii noastre populare” — prin care comuniștii se angajau să dea întregul lor sprijin mișcării pionieresti.

Profund novator prin țolurile sale politico-educative, uriașul colectiv pionieresc care se închea în 1949 nu era rupt de un trecut de glorioasă lupte. Anii crunți ai ilegalității cunoscuseră grupuri de pionieri care au participat la marile bătălii de clasă de la Lupeni, Grivița, de pe Valea Prahovei, din cartierele muncitorești bucorestene, clujene, timișorene. Partidul dăduse indicația ca pe lângă fiecare celulă utecistă să se creeze grupuri de pionieri. Iar aceste grupuri au răzbatut printre cordoanele de jandarmi care înconjurau uzinele în grevă pentru a duce înștiințări, manifeste sau hrană pentru greviști, au prezentat spectacole cu conținut revoluționar pentru muncitori, au ridicat elevii la luptă pentru manuale gratuite și împotriva taxelor școlare împovătoare.

Organizația pionierilor s-a născut, așadar, ca urmașă a mișcării eroice a copiilor care au participat după puterile lor și chiar peste puterile lor la lupta cea mare condusă de partid. Rădăcinile se întind mai departe în istorie. Pionierii care defilau la 1 Mai 1949, în uralele entuziaste ale mulțimii, îi aveau drept înaintași pe „micii dorobanți” din

zilele războiului pentru cucerirea independenței, pe membrii „cercurilor ucenicilor” apărute sub oblăduirea mișcării muncitorești, pe cercetașii conduși de Ecaterina Teodorescu la Vadul Jiului, pe pionierii care imediat după eliberare, strinși în organizația „Pionierii României” (1945—1946) își aduceau contribuția la muncă pentru reconstrucția țării.

Continuatori ai acestor nobile tradiții, membrii Organizației pionierilor au plantat milioane de pomi fructiferi, au împădurit mii de hectare, au ajutat la electrificarea și radiocarea satelor, au amenajat mii de terenuri de sport și joacă, și-au înfrumusețat școlile, locuințele, străzile. Printre aceste realizări, la loc de frunte se află parcul pionierilor conștanțeni.

Această filiație istorică ne ajută să întrezărim sensurile majore ale mișcării pionieresti. Copiii s-au reunii nu numai pentru desindere și divertisment; organizarea lor n-a reprezentat o simplă structurare a activității extradidactice. Mișcarea revoluționară a copiilor a fost și este legată de lupta pentru progres, pentru democrație, pentru fâurirea unei lumi din ce în ce mai bune. Semnificația ei cea mai profundă o găsim în participarea copiilor la lupta dusă de popor, de-a lungul

În dobrogea, acum 25 de ani

În Dobrogea, evenimentul constituirii primelor detașamente de pionieri are loc, în luna mai a anului 1949. Ziarul local „Dobrogea nouă” scria atunci: „De la un capăt la altul, țara noastră este străbătută astăzi de ecoul constituirii primelor organizații de pionieri. Pretutindeni, tinerele vârstare ale oamenilor muncii simt o deosebită bucurie la gândul că vor purta cravata roșie, păticia drapelului roșu al muncii, sub faldurile căruia clasa muncitoare, în alianță cu țărâna muncitoare, condusă de partid, luptă pentru un trai mai bun... Ziua de 22 mai este o adevărată sărbătoare pentru copiii din școlile conștanțene: în 7 școli elementare din oraș, 300 de elevi au primit cravata roșie.”

La aceeași dată, și în orașul Tulcea are loc, într-un cadru solemn, constituirea primelor 3 detașamente, cuprinzând 140 de pionieri.

Organizația Pionierilor și-a început aici activitatea cu 10 detașamente, alcătuite din 440 de pionieri, aleși dintre cei mai harnici elevi ai școlilor elementare conștanțene și tulcene.

Documentele vremii amintesc despre dese contacte ale pionierilor cu muncitorii, cu comuniștii înțelești în marea bătălie pentru refacerea economiei naționale. În portul Constanța, la Stația de petrol, la Atelierele C.F.R. Palas, la Școala agricolă din Murfatlar, precum și în domiciliile de tabără organizate la Mamaia, detașamentele — cu steagurile roșii în frunte — însoțite de instructori și de cadre didactice, se întinsec cu oamenii muncii. Pionierii învață din experiența de viață și din dirzenia muncitorilor, cîntă cîntecele care îi-au însușit în anii luptei ilegale, organizează activități sportive, serbări cîmpenești, focuri de tabără.

Luna iunie a aceluiași an. La Constanța și Tulcea se constituie primele unități de pionieri. În cele 10 școli, unde, cu câteva săptămîni în urmă, apăruseră detașamentele, se înmănează pionierilor drapelurile roșii de unitate.

Organizația crește cu repeziune. Iau naștere colective de pionieri la Medgidia, la Mangalia și la Cernavodă. Au loc primele drumeții și excursii ale pionierilor, însoțite de marșurile și cîntecele revoluționare învătate în detașamente. Se desfășoară primele întîlniri sportive între unități.

La 11 iulie 1949, după succesele obținute la învățătură în anul școlar încheiat, cei mai buni pionieri sînt trimiși pe litoralul Mării Negre, la Costinești, unde se deschide Tabăra de pionieri nr. 1, cu 4 detașamente alcătuite din copiii oamenilor muncii de

pe tot cuprinsul țării. Formațiile artistice și sportive ale pionierilor conștanțeni reputează cele dintîi succese la carnavalul și la spartachiada taberei.

Dar vara anului 1949 marchează nu numai creșterea mișcării pionieresti, ci și angajarea hotărîtă a copiilor cu cravate roșii, alături de părinții și de frații mai mari, la refacerea economiei Dobrogei natale, în campania agricolă, la întîrînerea localurilor de școală. Presa consemnează lapidar: „La 22 iunie 1949, pionierii tulcenii au dat în folosință un parc amenajat de ei în centrul orașului, iar pionierii din Mereni au muncit timp de 10 zile pentru repararea școlii lor, alături de instructori, profesori și învățători; la sate, pionierii acționează pentru distrugerea dăunătorilor...”

Prima demonstrație a oamenilor muncii la care participă pionierii din Constanța și din Tulcea este cea de la 23 August 1949: „Trec la rînd pionierii, cu cravatele roșii, care la aplauzele mulțimii din jurul tribunei răspund prin salutul lor voios, de pionier.”

Pionierii leagă în această perioadă primele relații frățești cu pionierii sovietici, în cadrul repetatelor întîlniri culturale-sportive care au loc la Constanța. Aceste întîlniri au pus atunci bazele viitoarelor legături de prietenie cu copiii din alte țări, constituind un început pe calea educării internaționaliste a tinerei generații.

Sfîrșitul anului 1949 și primele luni ale anului 1950 cunosc o continuă dezvoltare a mișcării pionieresti în Dobrogea care numără 9.500 de membri numai în județul Constanța. Se extind activitățile sportive și cele culturale-artistice, stimulate prin instituirea de către C.C. al U.T.C. a „Cupelor pionierilor” și a „Concursului echipelor artistice pionieresti”. Pionierii participă la mingul aviativ-sportiv „Zburăm pentru pace”, de pe aeroportul din Constanța, unde demonstrează cu primele aeromodele construite de ei. De asemenea, ei contribuie la amenajarea — alături de uteciști — a parcului și stadionului din Constanța, acțiuni ce au constituit actul de naștere al unor frumoase tradiții.

Se conturează, în felul acesta preocupările de muncă patriotică și social-utile care, transmise din generație în generație, se fixează adînc în modul de viață și în activitatea pionierilor. Ele au constituit premisele acțiunii „Ștafeta cravatei roșii”, ce animă astăzi, după un sfert de veac, toți pionierii și școlarii de pe aceste meleaguri.

vremurilor, pentru marile idealuri naționale și sociale.

În anul aniversării răsună mai viu ca oricînd îndemnul adresat pionierilor de către tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Pentru pionieri, pentru toți școlarii nu poate exista dorință mai nobilă decît aceea ca fiecare, pe măsura forțelor sale, să participe la clocoțirea construcției a noii orînduiri din patria noastră, să-și aducă contribuția, oricît de mică, la sporirea frumuseții și bogăției țării, la realizarea înaltelor idealuri de progres și civilizație.”

Viața pionierescă înseamnă viață colectivă, atmosferă prietenească, într-ajutorare tovarășească, încredere, sinceritate, frățietate — ceea ce nu exclude spiritul critic, opinia exigentă a colectivului, combativitatea împotriva manifestărilor negative, blamul care corijează. Prin mijloacele obștești de influență a comportării, manifestate în viața lăuntrică de organizație, dar și în larga ci deschidere socială, pionieria reprezintă un imens atelier în care se forjează trăsăturile eticii socialiste. A fi cînstit, curajos, harnic, demn, modest — iată numai cîteva din componentele atitudinii pionieresti, la care colectivul raportează comportamentul fiecărui din membrii săi.

În ultimii ani s-a adîncit și o altă semnificație a educației pionieresti: ea ne apare din ce în ce mai mult ca o ucenicie a democrației socialiste. În unitățile și detașamentele de pionieri se dezvoltă spiritul conducerii colective, al dezbaterii și deciziei în colectiv. Pionierii învață să-și aleagă reprezentanții, să-și stabilească programele de activități, să-și organizeze activitatea. Au apărut comandamente pionieresti la nivel comunal, orașenesc, municipal. Pionierii locuitori ai președinților consiliilor organizației aduc o contribuție activă la procesul conducerii. Confeințele județene ale organizației precum și Forumul Național oferă prilejul unor ample dezbateri la care reprezentanții pionierilor se dovedesc capabili să analizeze muncă desfășurată și să aducă prețioase propuneri de îmbunătățire, să conducă cu răspundere.

Toate aceste semnificații sînt cristalizate în deviza care răsună la adunările pionieresti: „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului — înainte!”. Răspunsul la deviză este: „Tot înainte!”. Și pionierii merg tot înainte pe drumul deschis de partid, spre viitorul lor luminos, înscris în viitorul țării.

Conf. dr. MIRCEA ȘTEFAN

amicală

Scriitorul TRAIAN COȘOVEI

văzut de AL. CLENCIU

din istoria serviciilor de informații

GRILE MARI ALE UNUI SERVICIU MIC

Activitatea serviciilor de informații ale statelor angajate în cel de-al doilea război mondial, a făcut obiectul multor studii și cărți. În tot acest material vast există însă o lacună: s-a scris foarte puțin despre activitatea serviciilor de informații ale țărilor neutre. Este o omisiune regretabilă, deoarece, spre deosebire de forțele armate ale acestor țări, serviciile lor secrete au participat din plin la marea conflagrație. Această participare a fost realizată în modul cel mai discret cu putință, în condițiile presiunilor de tot felul și ale unor înțelegeri secrete, realizate cînd cu unul, cînd cu altul dintre beligeranți. Aceste înțelegeri priveau uneori schimbul de informații, alteori înlesnirea unor contacte între adversari.

O activitate remarcabilă a desfășurat în acest sens serviciul secret al Confederației Helvetice. Serviciul de informații elvețian a fost, în perioada la care ne referim, și a rămas și astăzi subordonat Departamentului militar al țării. În perioada anilor 1939—1945, el a fost condus de către colonelul Roger Masson și coordonat, nemijlocit, de către generalul Henri Guisan, comandantul șef al armatei elvețiene. Efectivul serviciului nu depășea, înainte de izbucnirea războiului, șase ofițeri. El dispunea însă de un buget anual important pentru epoca respectivă și care se ridica la aproximativ cinci milioane de franci elvețieni.

Meritul lui Roger Masson a constatat în a fi înțeles din timp faptul că furtuna pe care se pregătea să o stîrnească nazismul în Europa nu va putea fi evitată doar prin simpla păstrare a ceea ce guvernul numea „neutralitate integrală”. Era necesar — după părerea lui Masson — ca serviciul să dispună în Germania de legături și surse de nădejde, care să-l informeze la timp asupra intențiilor hideriștilor, după cum erau necesare și contacte cu serviciile de informații ale puterilor aliate, în victoria cărora majoritatea elvețienilor vedeau garanția supraviețuirii lor ca popor liber. Deci, nu „neutralitate integrală”, ci „neutralitate activă” a propus Masson în legătură cu orientarea activității serviciului de sub conducerea sa. Această propunere a fost pe deplin sprijinită de șeful lui Masson, generalul Guisan.

UN OFITER DE INFORMAȚII, ÎN MISIUNE

În anul 1938, căpitanul Max Waibel, din statul major elvețian, a fost delegat să facă un stagiul de perfecționare la noua Academie de război a Wehrmachtului. El venea conștient că în fiecare dimineață la cursuri, amestecîndu-se cu cei mai discreți cu putință printre ceilalți elevi, ofițeri germani de carieră, care visau un viitor strălucit. Atmosfera îl confrunta în mod brutal pe ofițerul elvețian cu militarismul german răsădit, ale cărui prime succese orbiseră literalmente pe mulți dintre tinerii săi colegi. Dar Max Waibel nu mai era chiar atât de tinăr. Avea 37 de ani, venea dintr-o țară care profita de totuși alte valori morale și, în plus, își cunoștea bine sarcinile cu care fusese trimis la Berlin. El a început deci să acționeze prin a da de înțeles unora din camarazii germani, care îi inspirau mai multă încredere, că este sceptic în ce privește „geniul” lui Hitler. Avînsînd cu prudență în asemenea discuții, Waibel a reușit să pătrundă în sentimentele reale ale unora dintre interlocutorii săi și să-și cîștige încrederea pînă la a-i determina să critice și ei față de el proiectele aventuriste ale stăpînului celui de-al III-lea Reich și să-și manifeste, de pildă, dezacordul față de formula noului jurămînt militar german, care îi angaja să-l servească pe Hitler și nu patria. Desigur, ofițerii respectivi puneau la baza acestor atitudini mai pu-

țin scrupulele de ordin moral și mai mult evaluarea realistă a perspectivelor războiului ce se apropia. De altfel, atitudinea critică a celor în cauză nu trecea de exprimarea părerilor în anumite cercuri închise: ca germani și ca soldați ei se temeau să se răzvrătească. Procedînd cu multă finețe și inteligență, Waibel a reușit să-și facă prieteni buni pe cîțiva din acești critici ascunși ai regimului fascist. Peste cîteva luni, cînd a primit ordinul să creeze o rețea de spionaj în Germania, aceste prietenii i-au fost deosebit de utile.

Intors acasă, la izbucnirea războiului, Max Waibel a fost numit responsabilul secției de nord a serviciului de informații (N.S.I.). Intrucît această secție se ocupa de Germania, cunoștințele căpătate la Berlin și legăturile pe care și le crease acolo îl deservau pe Waibel drept omul cel mai potrivit pentru o asemenea însărcinare.

La posibilitățile secției conduse de Waibel s-a adăugat, pe neașteptate, aportul lui Hans Hausmann, care era de multă vreme preocupat de pericolul eventualei agresiuni germane împotriva Elveției. Cunoșcînd slaba încredere cu oameni a serviciului de informații elvețian, el luase pe cont propriu războiul secret cu Germania. Posesor al unei idei adevărate însemnate, Hausmann crease cu mijloacele materiale ce-i stăteau la dispoziție o rețea „particulară” care la începutul ostilităților în Europa dispunea de oameni, atît în Germania, cit și în Italia, Suedia, Norvegia, Finlanda, Marea Britanie și Franța. În anul 1939, el a pus această rețea, pe care o numise „Biroul Ha”, la dispoziția lui Guisan. Om înțelept, generalul n-a încorporat efectiv „Biroul Ha” în forțele armate, ci l-a atașat doar statului major, conservîndu-l, în bună măsură, independența și, implicit, eficacitatea. Hausmann primind gradul de căpitan.

Printre altele, „Biroul Ha” a folosit statutul său oficios pentru a ține în tot timpul războiului, din partea elvețienilor, legătura cu Rudolf Rössler — „Lucy”.

Publicist german, refugiat în Elveția odată cu venirea la putere a lui Hitler, Rössler a reușit să convingă pe unii din prietenii săi rămași în Comandamentul suprem al armatei germane, să lupte împotriva nazismului, furnizînd țărilor inamice Germaniei informații care să contribuie la înfrîngerea acesteia. Informațiile obținute de Rössler de la rețeaua formată de el — denumită rețeaua „Wiking” — erau transmise organelor de securitate sovietice, fiind predate, în copie, și elvețienilor. (Despre activitatea lui „Lucy”, autorii francezi Pierre Accoce și Pierre Quet au scris o carte, intitulată „La guerre a été gagnée en Suisse” (Războiul a fost cîștigat în Elveția), apărută în anul 1967, în Editura „Perlin” din Paris.

Nici Waibel nu stătea însă cu mîinile în sîn. Contactînd pe cei discreți pe acei dintre foștii săi colegi germani cu care găsise un limbaj comun în timpul stagiului de la Berlin, el a creat, la rîndul său, o rețea proprie de informatori. Această rețea a început să transmită, încă din martie 1940, centralei „Righi”, creată de Waibel în orașul Lucerna, informații despre planurile și datele prevăzute pentru invazia Danemarcei, Norvegiei și Franței. Informații similare primea de la „Lucy” și „Biroul Ha” instalat tot la Lucerna și devenit centrala „Pilatus”. Alte date din Germania parveneau serviciului prin secțiunea „Pfalz” din Basel.

Toate acestea au fost transmise cu maximum de operativitate aliaților anglo-francezi, care nu le-au dat, se pare, importanța cuvenită.

(Va urma)

I. MOCANU

AUREL FILIPESCU

LIGURIA PORTUARA

Între regiunile nordice ale Italiei, fără îndoială Liguria își are distincția și menirea sa aparte. O distinge, pe lângă marea sa „buchet” de comori, îngemănate în capodopere ale picturii, sculpturii sau arhitecturii, ce cu dăruire sînt oferite de istoria mai veche sau mai nouă a acestor locuri: spunem că o distinge, față de celelalte zone ale Italiei, pe lângă aceste comori, fericita sa așezare geografică, splendidele sale bogății și frumuseți naturale, cit și ceea ce de-a lungul timpului au dăruit destinul și mina omului în această zonă — impetuoașă dezvoltare economică. Și, incontestabil, în ciuda intensului său avînt industrial și a mereu crescîndului aflux turistic, datorat grațioaselor stațiuni, pline de farmec și optimism, învăluite în suavul parfum al grădinilor luxuriante, cu vegetație mediteraneană, înșirată de-a lungul — „la riviera di levante” — coasta Liguriei de răsărit — activitatea comercială rămîne cel mai important izvor de bogăție al economiei ligurice, datorat porturilor sale Genova, apoi Savona și La Spezia.

În aceste trei porturi se concentrează 33 la sută din traficul maritim al Italiei. Prin ele se asigură aprovizionarea pe mare nu numai a Liguriei, ci și a așa-ziselor „regiuni de uscat”. Zilnic, mii de vagoane de cale ferată și cam tot atîtea autocare pleacă din Genova, Savona și La Spezia, asigurînd industriilor din Piemont și Lombardia combustibil și materii prime, în timp ce alte linii de trafic, mai puțin intense, dar totuși importante, aprovizionează și ele Emilia, Toscana ș.a. Primarul Genovei, dl. Giancarlo Piombino, înfățișîndu-ne principalele caracteristici ale economiei regiunii se refera tot mai la faptul că numai prin Genova se manipulează anual 70—80 de milioane tone mărfuri. Iar conducătorii companiei muncitorești portuare „Merci VARIE”, AGOSTI GIOVANNI (consulul companiei — conducătorul companiei), GUIDI ALFREDO, FANTUZZI VIRGINIO și alții, cu care am avut marea plăcere a ne fi înîlnit în timpul vizitei la Genova, ne-au prezentat date interesante din istoria veche și din istoria contemporană a porturilor ligurice.

În timp ce străbăteam, împreună cu amabilele noastre gazde, bazinul portuar cu „barca muncii”, aveam să aflăm că prin 1642, primîr-un decret al Senatului Republicii Genoveze, pentru a proteja portul de valurile produse de vîntul de sud-vest s-a construit, alături de unicul dig „Vecchio”, care datează din timpurile lui Cristofor Columb, digul „Nuovo”. Acestora li s-au adăugat noi și noi lucrări de extindere și îmbunătățiri făcute de-a lungul vremii: furia, urgile ultimei conflagrații mondiale s-au abătut fără milă și asupra portului, devastînd cheurile, magaziele, mijloacele mecanice, digurile de apărare. Opera de reconstruire, extindere și modernizare a dus la crearea noului port al petrolurilor de la Mulledo; foarte aproape s-a construit noul aeroport al Genovei, Sestri, așezat pe o platformă în fața lui Sestri Ponente, obținută prin umplerea mării, așa cum asemănător am realizat noi, la Constanța, pentru noile lucrări de extindere a portului.

Azi portul Genova cunoaște o puternică înflorire. Cei 6.000 de muncitori ce aparțin numai de compania UNICA muncitorească, cu conducere muncitorească independentă, — UNICA, pentru că este unică în felul ei în Italia, de ea depinzînd toate lucrările de operare a navelor — manipulează zilnic sute și sute de produse, mii și mii de tone de mărfuri care pleacă către lume și vin din lume către Italia. Anual, aici acostează în jur de 20.000 de nave. Intensa activitate portuară și abundența capitalurilor acumulate au stimulat și stimulează dezvoltarea industrială a orașului, în special industria gresii, cea siderurgică. Aici produc uzinele firmei „ITALSIDER”.

bazate în special pe minereuri și cărbuni din import, industria constructoare de mașini, șantierele navale „Ansaldo” și „San Giorgio”, numeroase alte uzine moderne, care produc motoare de nave, turbine, locomotive, tractoare, utilaj electrotehnic și cibernetice, armament. Peisajul industrial al Genovei este completat de mari combinări chimice și de altă natură — rafinării, uzine de textile, alimentare etc.

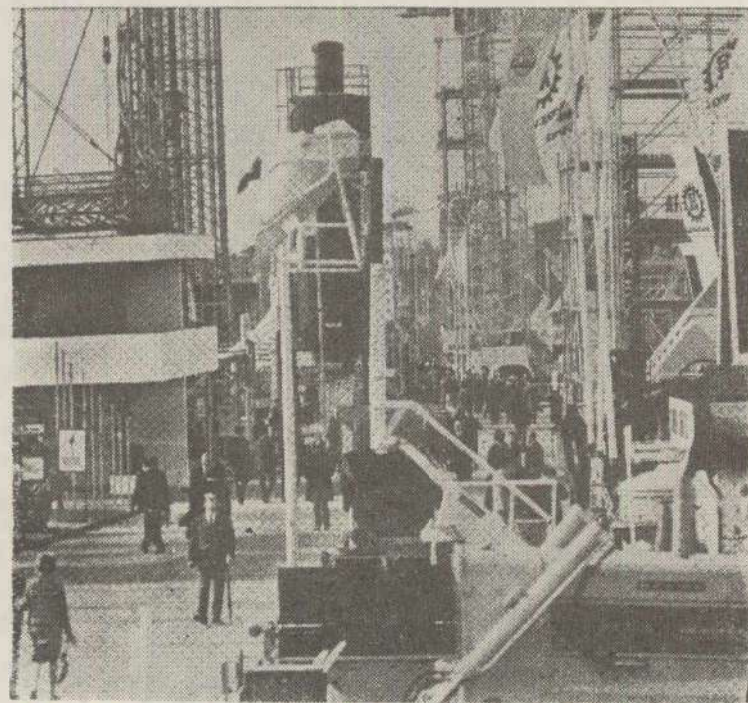
Favorizat de o prielnică poziție naturală, bine protejat de lungi diguri care se întind în direcție paralelă cu coasta, portul Savona se numără și el printre principalele porturi italiene. De o soartă, mai puțin vitregă nu a scăpat nici el în timpul războiului dar, grație unei vaste opere de reconstrucție a reușit, mai întii să egaleze, ca apoi să depășească activitatea comercială antebelică. Este și aici un dute-vino de vase sub diferite pavilioane. Predomină însă, ca marfă, cărbunele, care este îndreptat în mare parte către industriile din Piemont, fie prin intermediul unui funicular de mare capacitate ce leagă Savona de San Giuseppe di Cairo, fie pe calea ferată. Prin Savona, industria italiană este aprovizionată și cu minereuri, uleiuri, combustibili.

escale contemplative • escale contemplative

Din micuțul portuleț, de lângă Savona — Vado — se trimite importante cantități de uleiuri pînă la San Martino di Trecale, lângă Novara.

Privit dinspre Marea Liguriei, portul La Spezia și se înfățișează într-un adînc golf natural, la adăpostul promontoriului Portovenere. Datorită poziției sale favorabile, strategice, La Spezia a fost ales ca port militar. Construirea arsenalului (1862 — 1870), apariția șantierelor navale, care datează de mai bine de 100 de ani și unde se construiesc nave de pînă la 70 mii tdn, cit și a diferitelor industrii au favorizat dezvoltarea portului. Dar activitatea sa are mai mult un caracter local — pentru că vecinii, Luiziiana, din cauza lipsei de industrii, nu au nevoie prea mare de aprovizionare, iar Emilia este prea depărtată și cu acces greu pentru transport, dacă ținem seama că trecătorile Cisa și Cerreto, prin care șerpuesc, printr-un magnific peisaj montan, șoselele care duc de la La Spezia la Parma și Reggio Emilia sînt situate la o înălțime mai mare de o mie de metri.

DUMITRU MANDROIU

Vedere din Hanovra

ECHINOCTIU LA HANOVRA

— Dacă ați reveni la Hanovra, cum ați dori s-o vizitați?

— Tot așa ca și prima oară: cu micul ghid *Der Rote Faden von Hannover* (Firul roșu din Hanovra), însoțit de Hubert și de Brigitte... Și, după ce coborîm din tramvaiul care ne-a luat de la Sporthelm — elegantul hotel cabanat dintre lacuri, înșulă de liniște, de tinerețe și visare — și ne-a adus pînă în centru, să ne lăsăm conduși de delicata Brigitte — cu fața de păpușă, cu ochi de japoneză, cu zîmbet discret, cu privirea uneori înnegurată și cu gesturi cum-pănitate, cum se cuvine unei mame care are doi copii și care lucrează opt ore pe zi la *Jugendamt* — Oficiul pentru tineret — „și s-o pornim tot de la fosta biserică din apropierea impozantului clădirii a *Rothausului* (Primăriei), biserică ale cărei ziduri înalte, zdrențuite de bombele războiului și afumate de fumul exploziilor și al pirjolului, străpung zenitul ca niște uriașe brațe care, sătule de moarte și distrugerii, imploră pacea.

Așa a început cunoștința noastră cu capitala Saxoniei inferioare — unul din landurile Germaniei federale — într-o însoțită, dar rece zi de la jumătatea lunii martie. Am mers acolo, o delegație a Consiliului județean al pionierilor din Constanța, ca invitată a Oficiului pentru tineret al Landkraisului Hanovra cu care, de cîțiva ani, s-a încheiat o interesantă și fructuoasă colaborare.

În lumina domoală și rece — ca de toamnă — din dimineața de 19 martie, aveam senzația că privesc un decor de teatru. Acoperișurile roșii, tuguștile ale caselor care parcă se string una lângă alta să se încălzească, se armonizează perfect cu verdele crud și încă șters al ogoarelor, cu fundalul uneori întunecat al pădurilor, cu luciul cînd albastru cînd lăptos al lacurilor, cu negrul ciudat de sculptor al șoselelor.

Nici n-am prins de veste că ne apropiem de Hanovra. Zorul pregătirilor pentru debarcare ne-a anulat emoțiile care te copleșesc firesc, cînd intri în gara impunătoare a unui oraș despre care îți aminteai vag că ai aflat cîte ceva în cărțile de istorie din îndepărtății ani ai liceului.

Pe peron, sîntem așteptați de Hubert, Wilfried, Heidi și alți prieteni.

— Da... Un echinocțiu la Hanovra...

Sîntem chemați la o plimbare în împrejurimile Casei... Cit de repede fuge timpul! Cînd am luat gustarea de dimineață? Cînd a durat plimbarea? După masa de prînz, fără nici o pauză, am pornit, conform programului, cu tramvaiul spre Hanovra. Gazdele ne distribuieră cite zece cartonașe pentru zece călătorii.

Coborîm și sîntem luați în primire de Brigitte care ne invită la un tur al orașului pe *Firul roșu* (*Der Rote Faden*), o dungă roșie care pleacă de la biroul de volaj și se termină tot acolo, după ce te conduce pe la toate obiectivele demne de văzut în oraș.

Nu i-am respectat integral traseul. Nu era timp. După ce am privit prin spărtura zidurilor interioare „biserică-ruină” am pornit spre clădirea impozantă, solemnă a primăriei. Aici sînt găzduite numeroase instituții printre care și un oficiu poștal, fapt confirmat de sirul lung de oficianți care au ieșit toți cu gențile pline, au urcat pe biciclete și s-au risipit spre toate punctele cardinale ale orașului.

Suim scări înguste spre turnul cel mai înalt al edificiului. Continuăm urcușul într-un ascensor care se prelinge pe peretele oblic spre cupolă... Peretele interior al cupolei este plin de semnăturile miilor de vizitatori. N-am văzut nicăieri o asemenea bogată colecție de autografe. Cele mai multe sînt ale vizitatorilor germani — așa ne-o mărturisesc numele și alfabetul — pe alocuri gotic, mai frecvent, latin. Dar se găsesc acolo semnături în toate alfabetele pămîntului. Și toate spațiile sînt ocupate. A încerca să-i imiți pe predecesori, ar însemna să-ți suprapui semnătura și s-o înlociești cu a unei Hanelore, a unui Hassan, a unei Yvonne sau mai știu ce cu nume pitoresc al acestui extraordinar de bogat și nu mai puțin ciudat pomelin.

Prin ferestrele dreptunghiulare pe unde în vreme de demult vor fi supravegheat pîndarii sau vor fi pocnit arhebuzele, privim încantați panorama Hanovrei. Îi admirăm structura urbanistică, cu străzi largi și drepte, cu case grupate distinct pe cartiere, cu clădiri cele mai multe moderne, printre care se disting cele câteva edificii de valoare, reconstruite — cum e de pildă masiva clădire a Operei —, cu parcuri și scuaruri, cu complexe sportive, cu dungile strălucitoare ale unor riuri și canale, cu pădurea imensă care pleacă chiar dintre case și se întinde mulți kilometri pe o latură a orașului cărui îi servește de parc. Urmărim scurgerea pe străzi a vehiculelor, ciudat singe circulînd prin arterele unei și mai ciudate vieți care însă nu lasă nici pe departe impresia de citadelă tentaculară din puțin îmbietoarea imagine a poezilor simbolisti de la începutul secolului.

Brigitte și Hubert ne avertizează că mai avem de umblat și coborîm, nu înainte de a ne minuna încă odată de acel imens mozaic de autografe.

Trecem pe lîngă un canal cu apa nălăuită de o fabrică de detergenți, ne uităm la o cobilă statuie ecvestră a unui din regii de altă dată ai Hanovrei, privim un monument despre care ni se spune că ar aminti trecerea lui Napoleon pe aici, alungînd într-o piață de flori... Ei da! Aici ar fi de privit Flori, multe flori, în culori mai vii sau mai estompate, grupate cu gust în combinații măiestre. Flori, flori, flori! Mă las cucerit de acest paradis floral și uit pentru cîteva clipe forfota și zgomotul din jur. Mă uit la preturi... Și mă gîndesc nostalgic la florăresele din părțile noastre care-și aranjează mărta mai puțin vitresc dar și-o recomandă cu strîgări pitorești și care știu să găsească pentru fiecare floare și pretul potrivit! Mă desorînd cu greu, cu regretul ne care cred că-l încearcă și mulți alți privitori pentru a căror năunză frumusețea de acolo este accesibilă doar privirii.

Intrăm în magazine. Se poate vorbi aici de o adevărată opulență de mărfuri expuse cu grijă și gust. Privim, privim... Și ca noi privesc mulți și puțin cumpără. Magazinele sînt pline de mărfuri, dar sînt liniștite ca niște catedrale. Numai la Frankfurt, într-o după amiază, am văzut într-un magazin forfota caracteristică marilor magazine de la noi. Erau, se pare, mărfuri la prețuri mai accesibile.

Coboară inserarea... Brigitte s-a scuza și a plecat. Ne-a spus ceva despre copiii ei care o așteptau... Am rămas pe seama lui Hubert pe care nu-l pierdeam din ochi de teamă să nu ne rătăcim.

Ne urcăm în tramvai. Pornim pe șoseaua printre sâlcii spre casa dintr-o așe — cum îmi place să numesc acest cuib liniștit al tinereții și al odihnei.

Scara, ni se înmînează și ni se propune discutarea și definitivarea programului pentru toată durata șederii noastre la Hanovra.

ION BĂDICĂ

HEINZ KAHLAU

Heinz Kahlau are 41 de ani. A fost unicul ucenic (Meisterschüler) al lui Bertolt Brecht cu a cărui filosofie lucidă și atitudine umanistă critică are multe afinități. Prieten al fării noastre, l-a tradus pe Arghezi, precum și pe alții, cu multă pătrundere poetică și cu o înaltă profesionalitate. A publicat 4 cărți de versuri. A scris scenarii de film și teatru pentru păpuși.

curentul

Gol și simplu sînt în apă. În torențe repetate, cîră alătură cu peștii. Valul mult mă poartă-n spate.

Și eu însumi sînt în spate forța lui. Văd firmamentul. Cîol vederea mea e cerul. bucuria mea — curentul.

surîsul

Să-nțlesc un om mi se întimplă, cunoscut cîndva, și foarte bine. Și, deși îmi spune cum îl cheamă, amintirea nu tresare-n mine.

Chiar de-mi povestește una, alta, îmi rămîne, nu știu cum, ascuns. Pînă cînd zîmbește. Și, deodată, îl cunosc. Atîta e de-ajuns.

Căci surîsul tău nu-l poți schimba cu un altul. El îți este firea. Totul se dezleagă în suris și se-nțlece-n mine amintirea.

Despre cei ce n-au știut suride, amintirea n-a făcut rețineri. Sau despre acei care uită-au că-au suris în anii lor cei tineri.

tot ce e adevărat

Tot ce e adevărat poate să se-nțelească tăcut.

În tăcere, se coc fructele. Fructele cad tăcut. Zăpada le acoperă, mută, tîhnit înghesăiază lauz — moartea vine ca somnul.

Zămislirea e liniștită. Lumina soarelui nu țipă. Nimeni nu aude cînd se topește zăpada. Ierburile ies din pămînt — mute.

Cînd izbucnește floarea, nu face zgomot.

Tot ce e adevărat poate să se-nțelească tăcut. Pentru urechile noastre. Nici un om nu poate auzi ce aude bufința.

o biografie

Cînd era copil, i-au spus cei mari: Să aștepti, să crești, să capeti preț. L-au muștriat cu gestul tuleră cînd voia să fie îndrăzneț.

Fiind tînr, cei bătrîni i-au spus: Vrei să fii-nțelept? Mai crește deci. Și i-au tot oprit să zboare-n sus, prospețimea istovindu-l-o în veci.

Iar cînd a fost mare, fapte breze nu făcu, bătrîn fiind, de fel. Și-ncepu pe tîneri să-i trădeze. Eran mult prea tîneri pentru el.

în acest oraș

Peste tot, atîtea pietre sînt. Așezăm orașe. Îndărătul ușilor ședem, cînd dă omătul. Apăsări de geamuri, cînd e vînt.

Și odăi stau între noi și lume: oameni, animale, lucruri. Niște noi și noi fâpturi vor să se miște — între noi și ceru-nalt, anume.

Numai în sărutul pămîntăș încă-i iarbă și sînt ape-albastre, riu și cer în visurile noastre, cînd ne-mbrățișăm peste oraș.

cînd

Timp să ai pentru a scrie cartea care-ășteaptă parcă. Timp să ai pentru zăvoaie și poleci șerpuitoare. Timp să ai pentru o barcă goală, legănată-n ploaie, timp să ai pentru visare.

Timp să ai, să sature bine ziua-n care ceasuri sînt, ca să fii ce se cuvine. Timp de-odihnă. Pace — cînd?

În românește de NINA CASSIAN

Colectivul redacțional: ION BĂDICĂ (redactor-șef), NICOLAE MOTOC (redactor-șef adjunct), OCTAVIAN GEORGESCU, CARMEN TUDORA CHEHIAIAN, AL. MIHALCEA, AL. PROTOPOESCU, MIRELA ROZNOVEANU, ALEX. ȘTEFANESCU

Tehnoredactarea: AUREL CONSTANTINESCU Redacția: b-dul Republicii 28, Constanța; tel. 1.34.16; 1.53.68; Administrația: șoseaua Filimon Sirbu nr. 5, tel. 1.42.84 Tiparul: Tipografia „Dobrogea” Constanța.